Madridde piyade harbi hafifledi, topçu muharebesi şiddetlendi.

AKŞAM

Italya hariciye nazırı Budapeştede uzun konuşmalarda bulundu.

Sene 19 — No. 6496 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PAZARTESİ — 16 TEŞRİNİSANİ 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 23113 (Klişe)

Antakya ve İskenderunda tazyik siyaseti devam ediyor

Bir çok mekteplerde ders okunmuyor Türk gazeteleri kapatıldı

Antakyada Cumhuriyet bayramını kutlıyanlar

Antakya 15 — Antakya ve İskenderunda tazyik devam ediyor. Bir kısım halk zorla rey vermeğe mecbur edilmiştir. Fakat ekseriyet bütün tazyiklere rağmen evinden çıkmamış ve sandık başına gitmemiştir.

Türk lisesi elân kapalıdır. Diğer bir çok mekteplerde de ders okunmuyor. Binlerce talebe protesto makamında grev yapmıştır. Türk gazeteleri kapatılmıştır.

Kilis 15 (A.A.) — Suriye intihabatı başlar başlamaz Antakya ve İskenderundaki dükkânlar tamamen kapanmıştır. Halk evlerinden dışarı çıkmıyor.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dün dokuz tayyareye ad konma resmi yapıldı

Bu münasebetle hararetli nutuklar söylendi, tayyareler uçuş yaptı

Yukarıda: Yeni tayyare filomuz İstanbul üzerinde, aşağıda sağda: B. Cemaleddin Fazıl nutkunu söylerken, solda: Kurdelâ kesiliyorken görülüyor

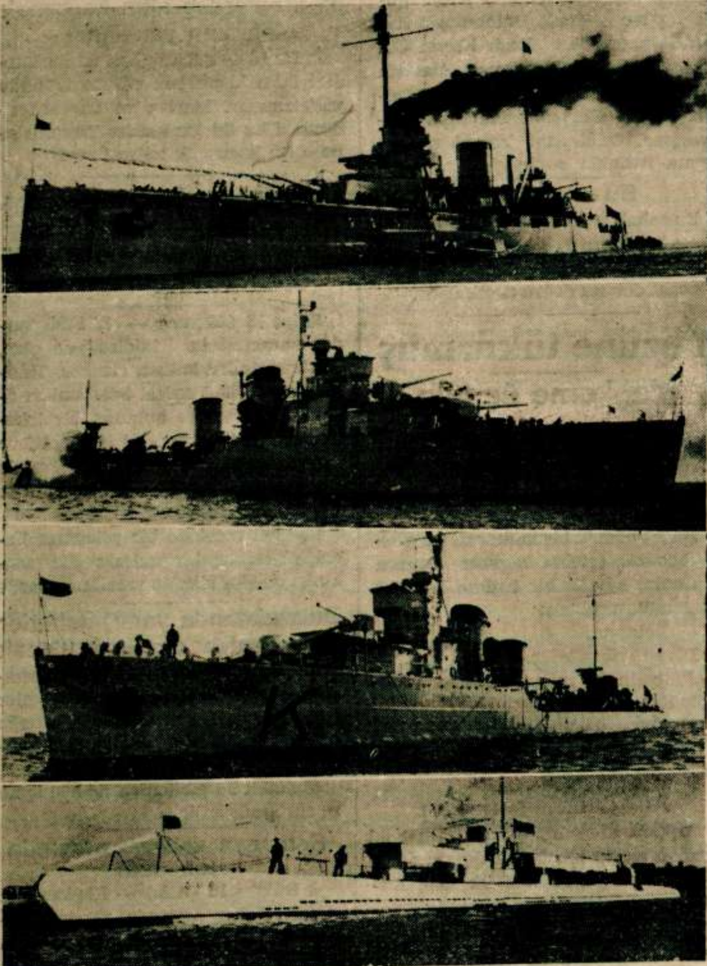
İstanbul esnafı ve İstanbuldaki teşekküller tarafından Türk hava kurumuna hediye edilen dokuz tayyareye ad konma merasimi dün öğleden sonra saat on dört buçukta Yeşilköy tayyare meydanında yapılmıştır.

Merasime İstanbulluların kolayca iştirâkini temin maksadile trenlerde yüzde elli tenzilât yapılmış ve ayrıca esnaf cemiyetleri tarafından 1,000 kişilik hususî bir tren kiralanmıştır. Bu münasebetle dün Ye-

(Devamı 5 inci sahifede)

Filomuz bugün gidiyor

Maltada bir çok şenlikler ve merasim yapılacak

Yavuz, torpido muhriplerimizden ikisi ve tahtelbahirlerimizden biri

Malta ve Faleri ziyaret edecek olan filomuz bugün saat on birde limanımızdan hareket edecektir. Filo, amiral Şükrünün kumandası altındadır. Doğruca Maltaya gidecek, dönüşte Falere uğrıyacaktır. Seyahat 20 gün kadar sürecektir.

Filomuzu Maltada istikbal için bir program hazırlanmıştır. Bu program mucibince birçok müsabakalar, eğlenceler tertip edilecektir. Müsabakalar

(Devamı 4 üncü sahifede)

Mareşal Fevzi Çakmak

Romanyadan döndü, bugün şehrimize geliyor

Bükreş 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Büyük erkânı harbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak ve maiyeti erkânı bugün Bükreşten ayrılmışlardır.

Mareşal, istasyonda Romanya erkânı harbiyei umumiye reisi general Samsunoviç ve refikası ile erkânı harbiyei umumiye reis muavini, ordu umum müfettişi, Bükreş garinzonu, kolordu kumandanları ve Bükreş merkez kumandanı, erkânı harbiye ve millî müdafaa erkânı tarafından teşyi edilmiş ve bir asker kıtası tarafından selâmlanmıştır.

Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver ile elçilik erkânı Köstenceye kadar mareşala refakat etmişlerdir .

Mareşal tam saat altıda Köstnece limanında demirli bulunan Hamidiye krovazörü ile İstnabula hareket etmiş, rıhtımda Köstnece vali ve belediye reisi, kolordu kumandanı, kumandanlık erkânı harbiye reisi ve aileleri, Köstnece konsolosumuz ve burakadi Türk kolonisi tarafından teşyi edilmiştir.

HAMİDİYEDEKİ ZİYAFET

Köstence 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hamidiye krovazörünün Köstenceye gelişi münasebetile Rumen deniz kumandanlığı ve Köstence belediye reisi tarafından kruvazör kumandanı ile zabitleri şerefine askerî mahfelde ve belediye salonlarında büyük ziyafetler verilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Pazartesi konuşmaları

Sanatkârın iztırabı

Yazan: Hasan Âli Yücel

Altıncı sahifemizde okuyunuz

En gülünç adamı...

(Karikatür müsabakası serisinden: 9)

AKŞAM ın karikatür müsabakası kuponu : 9

(Bu kuponu kesip saklayınız)

Son dakika

Çerkesler, Rumlar da seçime iştirak etmiyorlar

Sancak Türklerinden bir kısmı Humusa sürüldü

Antakya 15 — Türkler bin türlü bahanelerle tevkif ediliyorlar. Birçokları Humusa sürülmüştür. Sancakta kimse seçime iştirak etmek istemiyor. Alevilerle Ermenilerden başka Çerkeslerle Rumlar da seçime iştirak etmemiştir. Sancakta bazı hâdiseler olmuştur. Bu arada Antakya müddeiumumisi ölmüştür. Antakya camilerinin minarelerine makineli tüfek konmuştur. Halkı korkutmak için Sancakta birçok çarelere baş vurulmuştur. Sancağa yeniden asker gönderilmiştir.

Antakya 15 — Sancakta halk tehdidle rey vermeğe mecbur edilmekte, zorla sandık başına götürülmeğe çalışılmaktadır. Fakat halk bütün tehdidlere rağmen seçime iştirak etmemektedir. Seçime karşı umumi boykot vardır.

FRANSANIN CEVABINA ÇABUK CEVAP VERİLECEK

Ankara 15 — İskenderun ve Antakya hakkındaki Fransız cevabına yakında cevap verilecektir. Fransız notası ve cevabımız ikinci bir beyaz kitap şeklinde neşredilecektir.

Madridde vaziyette hiçbir değişiklik yok

Hükûmet tayyare filoları büyük faaliyet göstermeğe başladı

Paris 16 (Akşam) — Madrid önünde harp devam etmektedir. Fakat vaziyette bir değişiklik yoktur. Hükûmet kuvvetleri asilerin sağ cenahını şiddetle tazyik ediyor. Bu suretle asileri ric'ate mecbur etmeğe çalışmaktadır. Diğer taraftan asiler şimal istasyonu civarında Madridin münakalâtını kesmek istiyorlar. İki taraf da hedeflerine vasıl olamamıştır. Sekiz gündenberi vaziyet aynidir. İki taraf da ağır zayiata uğramıştır.

Dün hükûmetin bir bombardıman filosu asilerin Avillâ tayyare karargâhına 24 torpil atmıştır. Birçok tayyareler tahrip edilmiştir. Bir filo Talavera istasyonunu tahrip etmiştir. Diğer tayyareler de muhtelif yerlerde bombalar atmıştır.

Dün 4 asi tayyaresi iskat, 20 kadar tayyare tahrip edilmiştir. Hükûmet tayyareleri hiç bir hasara uğramamıştır.

MADRİDDE HARP HAFİFLEDİ

Paris 15 (Akşam) — Madrid etrafında muharebe bir parça şiddetini kaybetmiştir. Asilerin yaptıkları bütün taarruzlar tardedilmiştir. Hükûmet kuvvetleri mukabil taarruza geçerek bir miktar arazi ele geçirmişlerdir. Fakat vaziyette esaslı bir değişiklik yoktur.

Şimdi daha ziyade topçu düellosu ve tayyare muharebeleri oluyor. Madride birçok top ve tayyare gelmiştir. Yeni tayyareler en son sistemdir ve âsilerin ellerindeki tayyarelere faiktir.

Dün Madrid üzerinde uçan âsilerin tayyareleri 25 kadar bomba atmışlardır. Ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere 60 ölü, 200 yaralı vardır. Hükûmet tayyareleri âsilerin mevzileri üzerinde uçarak birçok bombalar atmıştır.

Londra 15 — Asilerin hükûmeti, Madridde İngiliz ve Amerikan hastanelerinin emniyetli mıntaka olduğunu, buralara bomba atılmıyacağını bildirmiştir. Hastaneler lâzımgelen işaretleri çekmişlerdir.

İSPANYADA SON VAZİYET

Madrid 15 (A.A.) — Bu akşama kadar askerî vaziyette hiç bir değişiklik olmamıştır.

Madrid 10 kadar asi tayyare tarafından yeniden bombardıman edilmiş ise de bu tayyareleri, hükûmetin avcı tayyareleri şehrin cenubuna doğru püskürtmüşlerdir.

Ingiliz millî müdafaa plânı

Başvekil parti liderlerine izahat verecek

Londra 15 (A.A.) — M. Baldwin, yakında, bir çok muhafazakâr ricali ve bilhassa M. Churchilli ve muhalefet liderlerini kabul ederek kendilerine umumi hatları perşembe günü avam kamarasında izah ve teşrih edilmiş olan millî müdafaa plânı hakkında malûmat verecektir.

Perşembe günkü müzakereler M. Baldwinin mevkiini oldukça zayıflatmıştır. Zira, nazırların izahatı ekseriyeti tatmin etmemiştir.

Palâmento mahafili, M. Churchillin delillerinin cevabsız kalmış olduğunu ve hükûmetin eski nazırın ihtaratını kâfi derecede hesaba katmamakla haksızlık etmiş bulunduğunu beyan etmektedir.

Ya silâhları bırakma, yahut harp

Paris 16 — Halk cephesi tarafından dün Loissens'de yapılan bir toplantıda birçok nutuklar söylenmiştir. Başvekil M. Blum nutkunda Avrupanın ya silâhları bırakmasını, yahud harbin muhakkak olduğunu, ikisinden birini tercih etmek lâzım geldiğini söylemiştir.

Troçkinin evrakı çalınmış

Düşmanları tarafından çalındığı zannediliyormuş

Journal gazetesine göre, Troçkinin Pariste muhafaza edilmekte olan evrakı esrarengiz bir surette çalınmıştır. Troçki, bu evrakının muhafazasını Hollandalı tarih profesörlerinden Posthumusa havale etmişti.

Hollandalı profesör Posthumus Parise gelmiş ve Michelek caddesinde bir apartıman kiralıyarak Hollandada tesis etmiş olduğu beynelmilel içtimaiyat tarihi enstitüsünün bir şubesini Pariste kurmağa karar vermiş, bu maksadla beyaz Rus muharrirlerinden Nikolayefski namında birini yanına almıştı.

Hollandalı profesör, apartımanda yerleştikten sonra Troçkinin evrakını ve apartımanı Nikolayefskiye bırakarak Hollandaya dönmüştür.

Geçen hafta Nikolayefski sabahleyin apartımana geldiği zaman kapının açılarak Troçkiye aid evrak tomarlarının çalınmış olduğunu görmüş ve zabıtaya haber vermiştir. Bu evrakın Troçkinin düşmanları tarafından çalındığı zannedilmekte, fakat büyük bir kıymeti haiz olmadıkları zannedilmektedir. Fransız zabıtası, bu sirkat hakkında şimdilik büyük bir ketumiyet muhafaza ediliyor.

Bu Sabahki Telgraflar

Almanyanın son kararı

Fransa, alâkadar devletlerle müzakereye girişmeğe karar verdi

Paris 15 — Almanya, Versay muahedesinin nehirlere dair olan maddesini tanımıyacağını dün devletlere bildirmiştir. Fransa hariciye nazırı Pariste bulunmadığından Alman notası müsteşara verilmiştir. Hariciye müsteşarı derhal başvekâlet binasına gitmiş ve başvekille görüşmüştür. Bu görüşme neticesinde alâkadar devletlerle görüşülmesi kararlaştırılmıştır. Bu devletlerin müşterek protestoda bulunması muhtemeldir.

Paris mahafili M. Hitler bu gibi kararları hep cumartesi günü tebliğ ve ilân etmesini dikkate şayan buluyor. İngilterede cumartesi günü öğleden pazartesi günü öğleye kadar hafta tatili yapıldığından Almanya bu suretle vakit geçerek sinirlerin yatışmasını temin etmek istemektedir.

SUNDAY TİMESİN MAKALESİ

Londra 15 — Sunday Times, M. Hitlerin kararı hakkında yazdığı bir makalede diyor ki: «Bu kararın yalnız manevi ehemmiyeti vardır. Çünkü Almanya nehirlerde serbestiye riayet edeceğini bildirmiştir. Bu suretle Almanya sade ecnebi vesayetini kaldırmak istemiştir.

İtalya, Avusturya ve Macaristan Almanyanın kararını tasvip ediyorlar. Almaynanın evvelce bu hükûmetlere malûmat verdiği anlaşılmaktadır.»

PARİS GAZETELERİ NE DİYOR?

Paris 15 (A.A.) — Gazeteler, M. Hitlerin emrivaki siyasetinin devam etmekte olduğunu beyan hususunda müttefiktirler.

Petit Parisien diyor ki: Almanya, bundan sonra iki taraflı olarak müzakerelerde bulunacaktır. Bu hal, kendisine ufak devletlere karşı dilediği gibi hareket etmek imkânını bahşetmektedir.

Echo de Paris diyor ki: Bu halin, sırf M. Hitler ile başbaşa konuşmak zevkini tatmak için müttefiklerimizle alâkayı kesmeğe muvafakat etmiş olanlar için bir ders teşkil etmesini temenni ederiz.

Oeuvre gazetesi diyor ki: Führer, bir kere daha iyi görmüştür. Fransa, muahedelerin bu yeni ihlâline karşı gene kayıdsızca ve lâyik olan ihtimamı göstermiyerek mukabele edecektir.

Humanite, garptaki demokrat devletlerin pek zayıf olan istitaatlarını tenkid etmekte ve onların bu zaaflarının Almanyanın hattı hareketini mümkün kılmış olduğunu ilâve eylemektedir.

Excelsior, Le Jour ve L'Ami du Peuple, Almanyanın son hareketinin tamamile siyasî mahiyette olduğunu yazmaktadırlar.

Trabzonda bekliyen koyunlar

Çabuk sevkıyat yapılması için tedbir alınıyor

Trabzon 15 — Erzurumdan İstanbula gönderilmek üzere buraya getirilen koyunlar bazen günlerce, haftalarca vapur beklemektedirler. Koyunların burada boşu boşuna beslendiği ve çoban, ahır parası verildiği için İstanbula götürülmesi pahalıya mal olmaktadır. Bu yüzden İstanbulda da et fiatleri yükselmektedir.

Bu hafta içinde Erzurumdan şehrimize getirilen 6-7 bin kadar koyun gitmek üzere vapur beklemekte ve otsuzluktan haylı sıkıntı çekmekte bulunduğundan koyun tüccarları vekâlete telle müracat ederek bir vapur istemişlerdi. Vekâlet tüccarın bu haklı müracaatlarını dikkate alarak hemen Cumhuriyet vapurunu limanımıza göndermiştir. Vapur koyunları yükliyerek hareket etmiştir.

Erzurumdan gelen koyunların Trabzonda bekletilmemesi için tedbirler alınıyor. Bunların çabuk sevki et fiatini ucuzlatacaktır.

Diyarıbekirde

Belediye ikinci beş senelik plânı hazırlıyor

Diyarıbekir (Akşam) — Belediyemizin beş senelik programı hitam bulmuş ve programa konulan işlerden bir çoğunu, bilhassa mezbaha, su ve elektrik işleri büyük muvaffakiyetle başarılmıştır. Şimdi belediyemiz ikinci beş senelik programını hazırlamağa başlamıştır. Bu program içtima halinde bulunan belediye meclisince tasdik ve tasvip edildikten sonra sıralanan işlerin tatbikine başlanacaktır.

Haber aldığımıza göre, yeni programda su ve elektrik tesisatının noksanlarının ikmali, yeni şehirde nümune evleri inşası, Atatürk heykeli, sebze ve et hâli, itfaiye teşkilâtının ıslahı umumi helâlar yapılması gibi bir çok önemli maddeler bulunacaktır. Bu programa konulan işlerin başarılması için beş yüzbin liraya ihtiyaç vardır. Belediye beş senelik varidatile bu işleri önliyecektir.

60 paraya üzüm

Kilis 15 — Mevsim geçmekte olduğundan taze üzümün fiatlenmesi icab ederken şehrimizde yaş üzümün kilosu 60 paraya satılmakta, alıcı bulunmamaktadır. Karpuzların kilosu ise 20 paradır. Onun da alıcısı azdır.

Mısır meclisi İngiltere - Mısır muahedesini tasdik etti

Kahire 15 (A.A.) — Mebusan meclisi, 11 reye karşı 202 rey ile yeni İngiltere - Mısır muahedesini tasdik etmiştir.

Doktor Şaht

Dün müzeleri gezdi, bu sabah Ankaraya gitti

Evvelki akşam İstanbula gelen Alman iktisat nazırı doktor Şaht dün müzeleri ve İstanbulun görülecek yerlerini gezmiştir.

Doktor Şaht ve maiyetinde gelenler bu sabah saat yedi buçukta Perapalas otelinden çıkmışlar ve otomobillerle Yeşilköye gitmişlerdir.

Alman İktisad nazırı ve maiyeti saat sekizde 3 motörlü büyük tayyarelerile Ankaraya hareket edecekti. Fakat sis yüzünden hareketlerini yarım saat kadar tehir etmeğe mecbur olmuşlar ve sekizi yirmi beş geçe yola çıkmışlardır.

Yeni mebuslarımız

Ankara 15 (A.A.) — Boş olan vilâyetler saylavlıkları için pazar günü yapılan seçimde Cumhuriyet halk partisi namzetleri Fazlı Necmi Örkün Çankırı saylavlığına, Alaettin Tiritoğlu Maraş saylavlığına, Hüseyin Rahmi Gürpınar Kütahya saylavlığına, Celâl Arat Yozgat saylavlığına ittifakla seçilmişlerdir.

Bu sabahki sis

Bu sabah İstanbulu kalın bir sis tabakası kaplamıştır. Sis yüzünden vapurlar ilk seferlerini yapamamışlardır. Sis saat dokuza doğru dağılmıştır.

Yüzüne tükürmüş

Mahkeme üç gün hapsine karar verdi

İzmir 15 — Burada cürmü meşhud mahkemesi garip bir davaya bakmıştır.

Julyet adında bir matmazel bir pastanede bir erkekle beraber oturan Katerina adında bir kadına hakaret maksadile uzaktan:

— Tuuuuu..

Diye tükürmüştür.

Juliyetin iddiasına nazaran tükürük Katerinaya gelmemiştir.

Katerina da bunun aksini iddi etmiştir. Tüküren kadın 3 gün hapse mahkûm olmuştur.

Ankarada lig maçları

Ankara 15 (A.A.) — Bugün her iki alanda da lig maçlarına devam edildi. Muhafızgücü alanında ilk maç Ankaragücile Altınordu arasında yapıldı. Oyun 4 - 1 Gücün galibiyetile bitti.

İkinci maç Muhafızgücü - Gençlerbirliği arasında yapıldı. Oyun Gençlerbirliğinin 3 - 1 galibiyetile bitti.

Ankaragücü alanında yapılması mukarrer olan maçlar Demirsporun ve Güvensporun gelmemeleri neticesi olarak Çankaya ve Kırıkkalenin hükmen galebelerile neticelenmiştir.

Hırsızlık değil, tiryakilikmiş!

Bir paket sigarayı kaptığı gibi kaçmış!

İşi ve evi olmıyan Ali adında bir adam dün Kadıköy iskelesi büfesine yaklaşmış:

— Ben ne alacaktım. Aklımdan çıktı...

Diye bir müddet etrafına göz gezdirmiş, bundan sonra bir paket sigarayı kaptığı gibi kaçmağa başlamıştır.

Ali yakalandığı zaman:

Ne yapayım!.. Bu benimki hırsızlık değil tiryakilik.. Demiştir.

Bir Romanya torpido muhribi geldi

Romanyanın Mareşti torpido muhribi dün limanımıza gelmiş ve toplar atarak şehri selâmlamıştır.

İki kız kardeş altın kaçırmak isterken yakalandı

İzmir 14 — Zabıta güzel iki kız kardeşi altın kaçırırken cürüm üstünde yakalamıştır. Mariya ve Varvara adındaki bu iki kız kardeş Yunanistana altın kaçırmak istiyorlarmış

Tren kazası

Romanyada bir tren bir lokomotifle çarpıştı

Sofya 13 (Akşam) — L' Endepandans gazetesinin bildirdiğine göre, Kulj şehrinden kalkan ekspres, Timisul de Sus ile Predeal istasyonları arasında harekette bulunan bir lokomotifle çarpışmıştır. İki lokomotif ve iki vagon hattan çıkmıştır. Trende nazırlardan Valer Pop ile Valer Romar bulunmakta idiler

Üçüncü mevkide bir yolcunun bacakları ezilmiş bir kadınla bir makinist de ağır surette yaralanmışlardır.

Bulgaristanda yanlış haberler neşredenler cezalandırılacak

Sofya 14 (Akşam) — Dahiliye nazırının beyanatına göre, yalnış haberler yaymakla halkın sükûnetini bozmağa çalışanlar şiddetle cezalandırılacaklardır.

Şimdilik bu gibilerden üç kişi içlere sürülmüşlerdir.

Romanya sefirleri arasında tebeddül

Bükreş 15 (A.A.) — Bir kaç gün evvel elçiler arasında yapılan tebeddülât Brükselle, Budapeşteye, Ankaraya, Sofyaya, Atinaya ve Varşovaya da yeni elçiler tayini ile tamamlanacaktır.

Öğrenildiğine göre, hâlen Romanyanın Ankara elçisi olan M. Filotti Atinaya tayin edilecek ve Londra elçiliğine tayin edilmiş olan M. Grogorceanın yerine dış işleri bakanlığı genel sekreterliğine de orta elçi M. Trandafiresco getirilecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Istanbul limanı

Şehrimizin plânını hazırlamakla meşgul olan mütehassısın liman için en münasip mevki Yenikapı olduğuna hükmettiği söyleniyor. Doğru mudur, yanlış mıdır? Burasını Allah bilir deyip geçelim. Fakat aksi temin edilinceye kadar, doğru diye kabul etmek mecburiyetindeyiz.

İstanbul limanını Yenikapı tarafına almak fikri yeni değildir. Epice eski zamandanberi bu temenni izhar olunuyor. Bu tatlı hulya ve temenniyi de fiile çıkarmak Cumhuriyete nasip olacağını görerek seviniyoruz.

Vakıa, İstanbul için en uygun limanı tabiat yaratmıştır. Haliç kadar mükemmel bir liman tasavvur edilebilir mi? Fakat ne çare ki liman denilince, yalnız rüzgârdan muhafazalı bir deniz parçası kasdedilmez. Liman demek teşkilât ve teçhizat demektir. Bugünkü vaziyeti itibarile Halicin modern bir liman olmağa istidadı yoktur. Zorla, suni bir varlık yaratmağa kalkmaktan ise cezrî bir hareketle limanı şehrin başka bir kıyısına kaldırmak şüphesiz ki daha makul olur. M. Prost bu neticeye varmakla çok doğru görüşüne bir misal vermiş sayılır.

Bugün Yenikapı civarları âdeta hâli bir erazi hissini veriyor. Orada icap edebilecek istimlâkler pek azdır ve kıymetleri de düşkündür. Geniş bostanlar yeni liman etrafının istenildiği gibi süslenmesi için imkân hazırlamaktadır.

Avrupanın bir çok limanları arkalarında uzun bir maziye malik oldukları için, bunun zaruret ve icapları altında bazı mahzurları camidirler. Liman civarları hemen daima çirkin ve biçimsizdir. Halbuki yeni yapılacak İstanbul limanı bu kusurların hepsinden âzâde, modern, ve zarif bir hayat membaı olabilir.

Bir aralık İstanbulda serbes liman tesis etmek fikri vardı. Bazı tedkikler de yapılmıştı. İhtimalki Yenikapının liman olarak tercihi münasebetile o proje de canlanır. Çünkü serbes bir limanın İstanbula temin edeceği faydalar bazı muvakkat ve şimdiki vaziyete münhasır noksanlar yüzünden vazgeçilmesini icap edecek derecede müteaddittirler. Yenikapı sahası bir serbes limana da müsait görülebilir.

Akşamcı

Isviçreden yumurta talepleri arttı

İsviçreden yumurta talepleri çoğalmıştır. Diğer bazı memleketlere de ihracata devam olunmaktadır. Son bir hafta zarfında Almanyaya 2000 sandık yumurta gönderilmiştir. Almanya alışlarını arttırmıştır. İtalya ve Çekoslovakyaya da ihracat yapılıyor.

Fiatler geçen haftaki 34 liraya nazaran düşük olmak üzere 31-32 lira arasında oynamaktadır. Bu fiat en çok aranan büyük sandık taze mallar içindir.

Balık ihracatı

Torik balığı ihracatı devam etmekte ve çoğalmaktadır. Dün de İtalya ve Yunanistana iki vapur dolusu torik gönderilmiştir. Fiatlerde mühim değişiklik yoktur. Evvelce olduğu gibi çifti beş kuruştan satılmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Ramazan

Bu sene de Beyazıd camii avlusunda sergi açıldı

Bugün ramazanın birinci günüdür. Her sene olduğu gibi bu sene de Beyazıd camii avlusunda yiyecek, sigara, tütün, tesbih gibi şeyler satan esnafın iştirakile bir sergi açılmıştır. Sergi ramazanın sonuna kadar devam edecektir.

Ramazan münasebetile camilerde verilecek mev'izelerin mevzuları da tesbit ve vâizlere tebliğ edilmşitr. Ramazan geceleri büyük camilerin minarelerine kurulacak mahyeler de millî tasarrufa, inkılâba, cumhuriyete taallûk edecek vecizelerden ibaret olacaktır.

Gümrük antrepolarının liman idaresine devri

Gümrük antrepolarının liman idaresine devri muameleleri bitmiş gibidir. Yarın son olarak yağ antreposunun devrine başalanacaktır. On güne kadar bütün antrepolar temamen liman idaresine geçecektir.

Gümrük antrepolarını idare eden memurlar yeni teşkil edilen ambarlama servisine verilmişlerdir. Bu suretle hiç bir memur açıkta bırakilmamıştır. Ambarlama servisi liman idaresi tarafından bir elden idare edilecek olan antrepolardaki gümrük eşyasının kontrolile meşgul olacaktır.

Istanbulun plânı

M. Proste şehrimizde daha bir ay kalacak

Şehrin istikbalini tayin edecek plân yapılıncaya kadar yapı ve yollar kanununun bina inşaatına taallûk eden hususlarına dair belediye fen heyeti tarafından bir izahname hazırlanmış ve belediyece tatbik edilmeğe başlanmıştı. Şehircilik mütehassısı bu izahnameyi tedkik etmektedir. İzahnamedeki noktalardan hangisini bırakacağı, hangi kısımları tadil ve yahud yeni esasları tesbit edeceği henüz belli değildir. Mütehassıs, bu husustaki katî kararını yakında verecektir.

M. Proste şehrimizde daha bir ay kalacak ve buradaki tedkikatını tamamladıktan sonra memleketine dönerek Pariste çalışmağa başlıyacaktır.

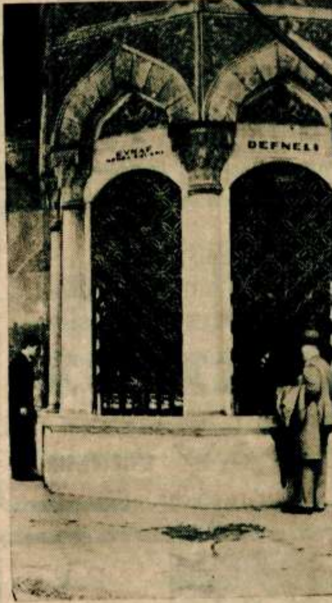
Çimento meselesi

Son günlerde piyasada görülen çimento yokluğunun sebeplerini tahkik etmek üzere ihracatı murakabe kanununa göre vilâyette vilâyet mektupçusu Osman Nurinin reisliği altında ofis müdürü Mahmud Celâl, ticaret odası müdürlerinden Galip Bahtiyardan ibaret bir komisyon teşkil edilmiştir.

Komisyon dün ilk toplantısını yapmıştır. Komisyonun yapacağı tetkikat neticesinde çimento fiatleri üzerindeki yükselişin sebeplerini meydana çıkaracaktır.

Memba suları

Evkaf idaresi satış depolarını arttıracak

Yenicamiin eski sebil yerindeki satış mahalli

Taşdelen ve Defneli sularında yapılan yeni tesisat üzerine membalardan muntazam kaplarla doldurulup getirilen sular, Beyazıd, Bahçekapı, Teşvikiye muvakkithanelerinde satılmaktadır. Evkaf idaresi, bu tedbiri bir tecrübe mahiyetinde ittihaz etmiştir. Halk evkaf idaresi gibi resmî bir teşekkülün piyasaya çıkardığı suları itimadla satın almaktadır. Evkaf idaresi, gelecek sene satış depolarını arttırmak fikrindedir.

Belediye zabıtası

Hazırlanan projenin tetkiki bitmek üzere

Belediye zabıtası talimatnamesinin yeni ihtiyaçlara göre tadili hakkında bir proje hazırlanmış ve proje, şehir meclisi azasından mürekkep bir encümen tarafından tedkik edilmeğe başlanmıştı. İki seneye yakın devam eden bu tedkikat sona ermek üzeredir.

Bundan evvelki talimatnamede mevcud bazı hükümler, bugünkü ihtiyaçlara uymuyor. Yeni talimatnameye belediye emirlerinin daha iyi yürüyebilmesi ve belediye suçlarının daha çabuk cezalandırılması için hükümler konulmuştur. Yeni talimatnamede hükümlerin nazarî mahiyette kalmaması için de maddeler vardır. Talimatname Şehir meclisinin teşrinisani toplantısında müzakere edilecekti. Fakat bu toplantıya yetişmediği için şubat devresine kalmıştır.

Haliç iskeleleri tamir edildi

Haliç idaresine aid sekiz vapurdan yedi vapurun evvelce tamir edildiğini ve sekizinci vapurun da tamirine karar verildiğini geçenlerde yazmıştık.

Bu son vapurda tamir edilmek üzere kızağa çekilmiştir. Diğer taraftan uzun senelerden beri bakımsız kalan Haliç iskeleleri de tamir edilmiştir.

Meyvalar

Bu sene kış meyvaları hem bol, hem ucuzdur

Bu sene kış meyvaları boldur. Portakal mahsulünün hem bol, hem kalite itibarile çok yüksek olduğu anlaşılmıştır. Elma mahsulü de iyidir.

İstanbula portakal gelmeğe başlamıştır. Fakat bunlar ilk mahsuldür ve tamamile tatlı değildir. Bu ayın sonuna doğru bol portakal gelmesi bekleniyor.

Elma 15-30 kuruş arasında satılıyor. Geçen seneler kilosu 40-45 kuruş olan Amasya elmaları bu sene 30 kuruşadır. Elma geçen seneye nisbetle ucuzdur.

Bir müddettenberi Antalya havalisinden muz da gelmektedir. Yerli muzların kilosu 70-80 kuruştur. Gümrüklü muzlar 120-130 kuruşa satılıyor.

Tevkifhane tamir ediliyor

Sultanahmedde umumî hapishane ile tevkifhane için bazı tamirat yapılması kararlaştırılmıştı. Umumî hapishane yıkılarak yerine yeni adliye sarayı inşa edileceğinden tamirden vazgeçilmiştir.

Tevkifhanenin zemin katında tamirat yapılmağa başlanmıştır. Burası çini ile döşenecek ve bazı hücreler yapılacaktır.

Maliyet fiati

Iktisat vekâleti baş müşaviri tetkikat yapıyor

İktisad vekâleti baş müşaviri Fon der Porten Sümer bank fabrikalarında tetkikat yapacaktır. Şehrimizde bulunan mütehassıs en eski mensucat fabrikası olan Feshane fabrikasında bu tetkiklerine başlamıştır. Fabrikanın dahilinde mühim tedilât yapılmış ve yepyeni makinelerle techiz edilmiştir.

Fon der Porten tetkikleri arasında bilhassa imalâtta maliyet fiatinin indirilmesi çarelerini araştırmaktadır. Hayatın ucuzlatılması bakımından alınacak tedbirler meyanında bu cihete ehemmiyet atfedilmektedir. Baş müşavir Feshane fabrikasındaki tetkiklerini bitirdikten sonra Bakırköy ve diğer fabrikalarda meşgul olacaktır.

Muallim ve talebelerin muayenesi

Maarif vekâleti tarafından verilen bir emir üzerine şehrimizdeki lise, orta, ilk mekteblerin talebe ve muallimlerinin sıhhî muayeneleri yapılacağı yazılmıştı.

Muayene için muhtelif hastalıklarda mütahassıs doktorlardan mürekkep bir sıhhiye heyeti teşkil edilmiştir.

Çocukların muayeneleri sırasında sıhhî bakımdan göze çarpacak olan arızalar etrafında çocuk velilerinin de nazarı dikkati celbedilecektir.

Bir çarpıda

Parola

Her şeyde eskilerin yerini yeniler kapıyor. İhtiyar bir dostum eskiden birbirine komşu olan âşıkların evden eve nasıl işaretleştiklerini anlattı. Kafes tıkırdatmak, gece ise kafesin arkasında parolasına göre bir, iki, üç kibrit çakmak Eğer âşık sokaktan geçiyorsa kafesin arkasında ud tıngırdatmak..

İhtiyar dostum:

— Pencerelerdeki perdenin bile âşıklar için dili vardı. Perdenin açık veya kapalı olması, yan veya düz olması, yarıya kadar indirilmiş bulunması bile pek çok şeyler ifade ederdi. Hele kafes, hele kafes... Sanki pencerelerin önünü kapatmak için değil de bir aşk lûgati halinde kullanılması için takılmıştı.

Tabiî artık pencerelerde kafes diye bir şey kalmadı. Kafes tarihe karıştı amma aşk henüz karışmadı.

Aşk yaşayınca tabiî onun ifade tarzı da yaşayacaktır.

Bunun için modern komşu âşıklar uzaktan uzağa birbirlerile muhavere etmek için her gün biraz daha asrî usuller buluyorlar, bu muhavere için zamane icadlarından, makinelerden bile istifade ediyorlar.

Hiç unutmam... Bir zamanlar mahalle aralarında böyle karşıdan karşıya iş pişirenler gramofondan dehşetli istifade ederlerdi. Bakarsınız. Karşıdaki küçük bayan: «Yanıyorum, ölüyorum» gibi bir plâk çalarken yanındaki köşkten hemen plâkla ve yıldırım usulile buna cevap gelrdir. «Hain, vefasız, ne zaman benim gönlümü şad edeceksin?» gibi bir şarkı...

Karşıdan karşıya çalınan plâklar, eskiden karşıdan karşıya perde ile kafesle yapılan işaretlerden daha çok iş görürdü.

Şimdi âşıkane muhavere ve muhabere usulleri biraz daha inkişaf etti, biraz daha asrîleşti. Âşıklar radyodan istifade ediyorlar.

— Birader... Oturduğum apartımanda sabah saat sekiz ile dokuz arası olmaz mı? Erkenden yukarı katta radyo başlar. Parisi mi dinliyorlar? Londrayı mı bilmem? Radyo beş dakika devam eder susar... Merakıma dokundu... Böyle her sabah beş dakika çalınan radyonun hikmeti ne olabilirdi?. Meğer bu beş dakikalık radyo konserinin ne mühim bir mânası varmış ta ben farkında değilmişim...

Alt katta oturan bekâr sporcu bir kiracı var... Üst kat, radyolu dairede de ihtiyar zengince bir adamla yaşayan genç, güzel bir sabık bar artisti. Adam bar artistini çekip evine almış... Zengin ihtiyar sabahleyin evden çıkınca genç artist kadın aşağıdaki sporcuya radyo vasıtasile telgraf çekiyormuş. İhtiyar gitti...

İşte bu beş dakikalık radyo konseri mühim bir aşk parolası imiş..

Görüyorsunuz ya eski kafeslerin tıkrıdaması yerine âşıklar ne mühim vasıtalar koymuşlar.

H. F.

Bir tramvay bir hamala çarptı, parmakları kırıldı

Vatman Nurinin idaresindeki 178 numaralı tramvay arabası dün Galatada saatin önünden geçerken Ahmed adında bir hamala çarpmıştır.

Hamalın parmakları kırılmıştır.

Bay Amcaya göre...

— Bay Tahsin Uzer'in beyanatında gördüm de şaştım bay Amca...

... Üçüncü müfettişlik mıntakasında iki milyon vatandaş varmış...

... Fakat buna mukabil 69 doktor varmış!...

... Halbuki yalnız Beyoğlunda 140 bin vatandaş bulunmasına mukabil tamam 1000 tane doktor varmış!...

B. A. — Buna memnun olmak lâzım: 140 bin nüfusluk Beyoğlundaki 1000 doktoru geçindiren hastalık iki milyon nüfuslu mıntakada yok de...!...

Fevzi Çakmak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hamidiye kumandanı gemide bir ziyafet vermiş ve geç vakte kadar devam etmiştir.

Bir gün sonra Köstence başkonsolosumuz Hamidiye kumandanı ve zabitanı şerefine konsoloshanede bir kabul resmi tertip etmiş, Köstneceden kara ve deniz kumandanlarile tanınmış aileler kabul resminde hazır bulunmuşlardır. Türk denizcilerinin dost memlket denizcilerile yaptıkları temaslar çok müsait bir tesir bırakmıştır.

Filomuz

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

arasında Yavuzun futbol takımile bir futbol maçı da vardır.

Filomuz, Maltadan sonra Faleri ziyaret edecektir. Burada da birkaç gün kalacaktır.

Bugün gidecek filo Yavuz dretnotile Kocatepe, Adatepe, Tınaztepe, Zafer torpito muhriplerinden, birinci, ikinci İnönü, Sakarya, Dumlupınar denizaltı gemilerinden ve Ergin vapurundan mürekkeptir.

Filoyu teşyi için Akayın Kalamış, Şirketihayriyenin 71 numaralı vapurları yolcu alacak ve Yeşilköy açıklarına kadar gidecektir.

Antakya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İntihabata iştirâk etmemeğe azmetmiş olan Antakya, İskenderun, Kırıkhan ve Reyhaniye belediyelerinin tekmil Türk âzaları Suriye meclisine mebus göndermiyeceklerini ısrarla ifade ettiklerinden dolayı mahallî idare tarafından tazyik altına alınmışlar ve bunun üzerine hepsi vazifelerinden istifa etmişlerdir.

Halkın intihabata iştirâk etmemek hususundaki azmi ve müttehit cephesi karşısında âsayişi muhafaza bahanesile Sancağa fazla mikdarda polis ve jandarma sevk edilmiştir. Bu kuvvetler köyleri dolaşmakta ve kasabalarda devriyeler gezerek halkı tedhiş etmektedir.

Türklerin intihabata iştirâklerini tehditle temin için Sancak Türkleri arasında borç meselesi ileri sürülmüş ve bu bahane ile bir çok Türkler tevkif edilmiştir.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

ÖLÜM

Mızıka kumandanı ölü general Osman hafidi süvari kıdemli yüzbaşılığından mütekaid Nizameddin vefat etmiştir. Cenazesi Salı günü Kadıköyünde Mısırlı oğlu Çeşme sokağındaki 11 No. lu evinden saat on birde kaldırılarak Osman ağa camiinde namazı kılındıktan sonra aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet aylesin.

İstanbul belediyesi ilânları

Hepsine 53 lira kıymet biçilen itfaiye müdürlüğü binası karşısındaki arsada bulunan (1 ve 2 metre boyunda 142 adet ot-taşı, 3 ½ metre boyunda 12 adet köşe demir direk, 12 adet muhtelif demir parçaları. 1 adet iki kanadlı demir kapı, 1 adet sekiz kanat demir kepenk, 3 adet demir parmaklık, 2 adet helâ taşı, 2 adet kuyu bilezik taşı 1200 adet çürük tahta ve direk parçaları) satılmak üzere açık arttırmaya konulmuş ise de belli ihale günündeisteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 4 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 24/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2780)

★

Kilosu	Cinsi	Bir kilosunun Muhammen fıatı	İlk teminatı
6630	Un	16	80 lira
6880	Makarna	22	144 » 50 K.
1870	Şehriye		

Belediye hastahanelerile müessesatına lüzumu olan yukarda mikdarı ve cinsleri yazılı yiyecek ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 24/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2778)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden :

İdare ihtiyacı için lüzumu görülen ve memleket dahilinde imalî meşrut bulunan iki bin tane renkli işaret fişeği açık usuliyle eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 27/11/936 tarihine rastlayan cuma günü saat on dörtte Galatada Merkez Rıhtım Hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılacak olan mezkûr fişeklerin muhammen bedeli 1760 lira ve muvakkat teminat miktarı 132 liradır. İsteklilerin eksiltmeye başlamadan evvel teminatlarını idare veznesine tevdi etmeleri lâzımdır. Bu baptaki şartname sözü geçen komisyonda görülebilir. (2876)

Maliye vekâletinden:

Vekâletçe lüzum görülecek büyük vilâyetlerde istihdam edilmek üzere 150 ve 200 lira ücretli hesap mütehassısları alınacaktır.

Aranılan evsaf şunlardır:

1 — Türk olmak
2 — Yaşı elliden fazla olmamak
3 — Yüksek tahsil görmüş olmak
4 — Maliye müfettişliğinde, Divanı Muhasebat birinci sınıf mürakipliğinde veya âzalığında veya malî veya ticarî müesseselerde en az beş yıl muvaffakıyetle çalışmış, muhasebe usullerine ve vergi ticaret kanunlarına vakıf olmak.

Yukarda sayılan vasıfları haiz olanlar arasında 23/11/936 ve 24/11/936 günleri İstanbul ve Ankarada aşağıda yazılı mevzulardan tahrirî imtihan yapılacaktır.

1 — Kazanç ve muamele vergilerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline aid kanunî hükümler.
2 — Ticaret kanunu hükümleri
3 — Ticaret usulü defteri
4 — Hesap

Talip olanlar aşağıda yazılı vesaiki arzuhallerine rapt edeceklerdir.

1 — 788 numaralı Memurin kanununun beşinci maddesinin A, B. C, D, fıkralarının istilzam ettiği vesaik.
2 — Yüksek tahsil gördüğünü müsbit şahadetname veya tasdikname.
3 — Yukarıki dördüncü fıkrada yazılı memuriyetlerde bulunanların sicil cüzdanları.
4 — Malî ve Ticarî müesseselerde çalışanların hangi müesseselerde ve hangi işlerde ne kadar müddet çalışmış olduklarını müsbit vesaik.

Bu istidalar ve vesikalar 22/11/936 tarihine kadar İstanbulda Defterdarlığa ve Ankarada Zat işleri müdürlüğüne verilmiş olacaktır. (1725) (2904)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Şartnamesindeki değişiklik dolayısile 30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 25500 lira olup ilk teminat parası 1912 lira 50 kuruştur. İhalesi 24/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Şartnamesini 128 kuruş mukabilinde satınalma komisyonundan bizzat müracaat edilerek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 23 üncü maddesinde yazılı belgelerle M. M. V. satınalma komisyonuna ihale günü ve saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını vermiş bulunmaları. (448) (2725)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Deniz yollamasında bulunan 3 No. lu at kayığı 17/11/936 salı günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 20 liradır. Teminatı üç liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (206) (2928)

★

İstanbul Deniz yollama müdürlüğü emrinde bulunan iki No. lu şatın tamiri pazarlığı 17/11/936 salı günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bedeli keşfi 637 lira 17 kuruştur. İlk teminatı 47 lira 79 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (207) (2929)

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

KUDUZ TEDAVİSİ

Frenklerin Sent-Hüber adlı bir azizleri vardır. Siz ona veli veya nebi deyiniz. Birçok zaman, Sent-Hüberin kilisesini ziyaret kuduzu tedavi etmeğe kâfidir sanılırdı.

Kuduz bir köpek ısıranı, hemen o kiliseye gider, papasın vazını dinler, sonra alnına tebeşirle bir haç resmi çizilir, yaranın içine bir ipek iplik sokulurdu. Bu iplik, Sent- Hüberin cübbesinden çıkarılırdı.

Kuduz sahiden iyileşir miydi?. Hayır amma, bu itikad uzun zaman sürüp gitti. Nihayet ölenler öyle çoğaldı, öyle çoğaldı ki, itikad zayıflamağa başladı ve kuduz aşısı imdada yetişince, sönüp gitti.

31 MİLYONLUK MİRAS

San Fransiskonun büyük bir mahallesinde, kendi halinde yaşıyan, mütevazı bir ömür süren iki çocuklu bir kadın var. Bayan Mari Babkokla iki çocuğunu bütün mahalleli seviyorlar.

Derken günlerden bir gün noterden bir haber geliyor. Bayan Babkok 31 milyon dolarlık bir mirasa konmuş!..

Meğer babası meşhur tütün kralı Rişar Babkokmuş..

Kadın, bu büyük servete rağmen, mahallesinden ayrılmıyacağını ve eskisi gibi mütevazı yaşıyacağını söylemiş..

Sözünde durabilecek mi dersiniz!..

17 NCİ ASIRDA MADRİD

Bir muharrir 17 inci asırdaki Madridi şöyle anlatıyor:

«Evlerin helâları yoktu; bütün gece her evin penceresinden açık söylemek istemediğim şeyler sokağa dökülürdü. Bazen, geceleri kaldırımlarda sessiz dolaşan sevdalı İspanyol, başından ayağına kadar ıslanır ve sevgilisine gidecek yerde, elbise, çamaşır değişmek için evine dönerdi.»

Madrid 3 üncü Şarl devrinde değişti ve büyük, muntazam bir şehir oldu.

BİRA

Yeryüzünde en çok bira içen insanlar Almanlardır.

Bira vergisi devlet hazinesine senede 3 milyar frank kazandırıyor. Almanyada senede 9 milyar franklık bira içilir. Almanyadaki birahanelerde çalışan garsonların sayısı 400,000 dir. Bu garsonlar senede 800 milyar frank bahşiş alırlar.

KADINLARA İZİN

Ayın on yedisinde Londrada «Evliler birliği» nin kongresi toplanacak.

Bu kongrede Londrada Sen-Gabriyel kilisesi baş rahibi Sesil Klark söz alacak ve kadınların haftada bir gece serbestçe sokağa çıkmalarını müdafaa edecektir.

Baş rahibe göre, mademki erkekler istedikleri zaman çıkıp tek başına klüplere gidiyorlar, kadınlar da hiç değilse haftada bir gece gezip eğlenmelidirler.

Dün dokuz tayyareye ad konma resmi yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

şilköy tayyare meydanı kadın, erkek çocuk yüzlerce insanla dolmuştu.

Halka, büyük hangarın önünde yer verilmiş, biraz ötede yeni dokuz tayyare kırmızı beyaz uzun bir şiritle birbirine raptedilmişti.

Merasime askerî bandonun çaldığı istiklâl marşile başlanmıştır. Bundan sonra meydanlıkta hazırlanmış olan kürsüde hava kurumu İstanbul merkezi başkanı B. İsmail Hakkı tarafından bir nutuk söylenmiştir. Başkan ezcümle demiştir ki:

«— Hava kurumu ekonomik zaferde ve en kısa zamanda tez iş gören sivil tayyareciliği de memleket içinde kurmağa çalışıyor. Sivil tayyareler ve sivil tayyareciler hiç şüphesiz ordunun hava müdafaasını yapacaklardır. Kurumumuz bu sene de Cumhuriyet ordusuna 34 tayyare armağan etti. Bu seneki tayyarelerden dokuz tanesi sayın İstanbulluların hediyeleridir. Bunların adları İstanbul 2, Fatih 2, Eminönü 2, Beyoğlu 2, İstanbul balıkçıları 2, İstanbul kasapları 1, İstanbul Haliç 1, İstanbul esnafları 1 ve Eyüptür.

Bu dokuz tayyare ile İstanbulumuzun ordumuza yaptığı armagan 21 tayyareyi bulmuştur.»

Başkanın şiddetle alkışlanan nutkundan sonra şehir meclisi âzasından avukat Cemaleddin Fazıl da ateşli bir söylev vermiş ve çok alkışlanmıştır. Cemaleddin Fazıl nutkunda şunları söylemiştir:

«Bugün en büyüğümüzden en küçüğümüze kadar hepimiz biliyor ve iman ediyoruz; yarınki savaşların en korkunç, en müthiş silâhını gökyüzünü çelik motörlerinin homurtularile titreten ve yeryüzüne ölüm saçan, şehirlere yakıcı, yıkıcı zehirler püsküren Uçaklar teşkil edecektir. Şehrimizi yani canımızı, canlarımızı korumak için uçak sayılarımızı arttırmak lâzımdır.

Atatürk son nutkunda dedi ki: *«Hava ordusuna sarfettiğiniz himmeti arttırmanızı dilerim. Yeni bir programın tatbikatı devresinde bulunduğumuz için hava kuvvetlerimiz, arzumuz derecesinden henüz uzaktır. Kuvvetli bir hava ordusu vücuda getirmek yolunda iyi neticelere doğru ehemmiyetle yürümekte olduğumuzu ifade ederken hava taarruzlarına karşı milletin hazırlanması için de ayrıca alâkanızı uyandırmak isterim.»*

Bizler için bu işaret büyük bir vaid ve kıvanç kaynağıdır. Bu işaretin önünde Türk milletinin seferber olacağına imanımız vardır. Asil İstanbul halkının bu işte de büyük himmet ve gayret sarfedeceğini burada hepimiz namına vadeder ve İstanbul şehri namına ulu öndere şükran ve minnet duygularımızı saygı ile sunmağı en büyük borç bilirim.»

Cemaleddin Fazıldan sonra genç tayyare zabitlerimizden yüzbaşı Kemal de heyecanlı bir nutuk söyledi ve kısaca dedi ki:

«— İstanbul bugüne kadar kuvvetli ve kudretli bir hava birliği kurmağa muvaffak olmuştur. Bu İstanbullular için, İstanbul için çok büyük bir zaferdir. Bununla her İstanbullu iftihar edecektir.»

Nutuklar bittikten sonra vali muavini, Hava kurumu başkanı, şehir meclisi üyeleri ve esnaf cemiyetleri murahhasları tayyarelerin yanına giderek adları sarılmış olan bayrakları kaldırılmış, bu suretle tayyarelerin isimleri meydana çıkmıştır. Yüzlerce halk ta yeni tayyarelerin etrafına dolarak görmüşlerdir. Daha sonra uçuşlar yapılmış ve tayyarelerden halka hava kurumuna aid propaganda kâğıdları atılmıştır.

Yeni tayyarelerle dün ilk uçuşları filo kumandanı İhsan Tevfiğin kumandasında birinci mülâzim Tekin, Nejad Lütfü, yüzbaşı İhsan Süleyman oğlu, muallim Bezmi, yüzbaşı Hakkı, yüzbaşı Şeref, Gedikli çavuş Kâşif ve Ömer tarafından yapılmıştır. Genç uçuculara Türk hava kurumu tarafından birer ipekli halı hediye edilmiştir. Merasim büyük bir coşkünluk içinde akşam geç vakit nihayet bulmuştur.

İZMİR VE ADAPAZARINDAKİ MERASİM

İzmir halkının ordumuza bu sene hediye ettiği sekiz tayyareye dahi bugün büyük merasimle ad konmuştur. Adapazarlıların hediye ettiği bir tayyereye de ad konma merasimi yapılırken kurdelâyı kesmek üzere açılan müsabakada bu şeref 110 lirada orta mektep beden terbiyesi öğretmeninde kalmıştır.

Ayasofya müzesi tamir ediliyor

Sıvaları kaldırmakla inşaat devirleri tesbit ediliyor

Ayasofya müzesinde tamirat

Ayasofya müzesinde bir müddetten beri yapılmakta olan sütun tamiratı devam ediyor. Bu sütunların üstüne vaktile sıvanan sıva tabakaları kaldırılınca altından çıkan tuğlalarla inşaat devirleri meydana çıkmaktadır.

Müzeler idaresi sırf tuğladan inşa edilen Ayasofya binasının inşaat tarzını tesbit etmek üzere bu sütunlara aid muhtelif pozların fotograflarını aldırmıştır. Tamirat esnasında çürük bazı tuğlaların değiştirilmesi lüzumu hallolunursa bu fotograflar binanın eski vaziyetini canlandıracaktır.

Bu fotogaraflar, Bizanslılar tarafından yapılan sıvalarla, Osmanlılar tarafından yapılan sıvaların bütün safhalarını gösteriyor.

Yapılan yeni tamirata gelince: Bu tamirat bir müteahhide ihale edilmiştir. Tamirat ikmal edilmek üzeredir.

SİYASİ İCMAL

İngiltere niçin silâhlanıyor?

Bugün İngilterede efkârı umumiyenin, kabinenin ve parlâmentonun en ziyade meşgul bulunduğu mesele silâhlanmaktır. Yakın zamana kadar İngiliz politikası silâhları azaltmak teşebbüsünde en ileri safta çalıştığı halde şimdide silâhlanmak yarışında bütün milletlerin en önünde bulunuyor.

İngiltere gayet geniş mikyasta denizden, karadan ve havadan silâhlanmakta olduğu gibi silâh imalinin süratini gittikçe bir kat daha arttırıyor. İngilterenin böyle son süratle ve bütün mali ve sınaî kudretile silâhlanmakta olmasına gerek dahilde, gerek hariçte türlü türlü manalar verilmektedir. İngiliz başvekili M. Baldwin bu silâhlanmak faaliyetinin gayelerini İngiltere adalarının deniz aşırı memleketlerden kırk küsür milyonun yaşaması ve sanayiin beslenmesi için deniz aşırı memleketlerden yiyecek ve ham madde getirilmesini, sahillerin muhafazasını temin ve ticaret filolarını korumak olduğunu söylemiştir. Yani İngiltere adalarını açlıktan ve deniz ve hava taarruzlarından korumak ve imparatorluk ile muvasala yollarını emniyet altına almaktır.

M. Baldwin İngilterenin silâhlanması sulh için elzem olduğunu söylemiş ve ancak İngilterenin her hangi harbe hazır bulunduğunu her millet bildiği zaman Avrupa sulhunun temin edileceğini ilâve etmiştir.

Hülâsa İngiltere Avrupa politikasını kendi bildiği gibi idare etmek için çok kuvvetli olmağa azmetmiş bulunuyor. Vaktile Avrupa politikasını Fransa silâhına dayanarak idare ediyordu. Bir çok sebeplerle Fransa bu rolünü kaybettikten sonra İngiltere bunun yerini tutmağa çalışıyor. Bu vaziyet karşısında Fransa şüphesiz müteessirdir.

Hem asker, hem diplomat

Leh hariciye nazırı M. Beck nasıl yetişti?

Leh hariciye nazırı henüz 38 yaşında en genç diplomatlardan biridir

Lehistan Hariciye nazırı miralay baron Beck'in Londra seyahati bütün dünyanın nazarını hem Lehistana hem de nazırın şahsına çevirmiştir. Baron Beck'in Londra seyahati ilk defa yapılan bir şey değildir. Şimdiye kadar on defadan fazla İngiliz imparatorluğu payitahtında bulunmuştur.

Fakat evvelki ziyaretleri hep mütenekkiren ve gayri resmî idi. Bu defa ise İngiltere devletinin has misafiri olarak Londrada bulunmuştur. Kendisinin şerefine başvekâlet dairesi olan Downing caddesindeki 10 numaralı kârı kadîm binada birçok parlak ziyafetler verildi. İngiltere kralı sekizinci Edvard büyük ihtişam ile Leh Hariciye nazırını kabul etti.

Bu parlak kabul resimleri miralay Beck'i dünyanın en meşhur adamları sırasına çıkardı. Matruş yüzlü ve genç zabit simalı Leh devlet adamının fotoğrafını görmeyen ve tanımayan kalmadı. Uzun ve çekik burnu, geniş elmacık kemikleri, kuvvetli çenesi fevkalâde enerji ve azım sahibi olduğunu göstermektedir. Derin ve cevval gözleri diplomasi ehliyet ve meharetini ilân ediyor ise de daima sımsıkı kapalı duran ağzı bu diplomatın sırasında sükût etmeği de bildiğini anlatıyor.

Evsafını hülâsa ettiğimiz Lehistanın genç Hariciye nazırı henüz 38 yaşındadır.

Pederi Leh milleti tekrar istiklâline kavuşup bugünkü Lehistan cumhuriyeti teşekkül ettikten sonra ilk Dahiliye nazırı olmuştu.

Leh hariciye nazırı M. Beck

BECK AİLESİ

Miralay Beck'in ailesi eskiden Avusturyaya tabi Galiçyalıdır. Jozef Beck ilk tahsilini Galiçyanın meşhur şehri (Karakuva) da ikmal etmiştir. Mühendis olmak istediğinden yüksek tahsiline Lemberg ile Viyanada devam etmiştir.

Daha on yedi yaşında iken yeni Lehistanı yaratân mareşal Pilsudskinin Almanya ve Avusturya ile birlikte çalışmak ve Leh milletini Rus idaresinden kurtarmak için vücude getirdiği (Leh milliyetperverleri teşkilâtına) yazılmak istemiş ve bu maksatla teşkilâtın başında bulunan Pilsudskiye müracaat etmiştir. İhtiyar (Pilsudski) yeni gönüllüyü çok genç bulduğundan «oğlum çok gençsin, biraz oku da gene bana müracaat eyle?» diye cevap vererek gencin dileğini is'af etmemiştir.

Beck millet babasının bu nasihatını dinlemiş ve tahsiline devam ederek mühendis çıkmıştır. Birinci müracaatından üç sene sonra tekrar Pilsudskinin nezdinde isbatı vücud ettiği zaman ihtiyar kahraman «Birinci livaya» yazıl emrini vermiştir. Bu livadan bugünkü büyük Leh ordusu ve Lehistanın istiklâli doğmuştur

ASKERLİK HAYATI

Umumî harpte genç Beck askerlikte topçu sınıfına intisap eder. Harp bittikten sonra harp akademisine devam ederek erkânı harp topçu zabiti olmuştur. Bu suretle genç gönüllü nazarî mühendis, sonra topçu zabiti, daha sonra erkânı harp miralayı ve daha sonra mareşal Pilsudskinin ve şimdi Lehistanın mukadderatını elinde bulunduran ve Pilsudskinin halefi bulunan yeni mareşal Rydz Smigly'nin en yakın mesai arkadaşı olmuştur.

Sovyetlerle Lehistan arasında harp çıkıp ta Kızılordu Varşovanın kapılarına geldiği zaman yapılan katî meydan muharebesine Beck erkânı harp zabiti olarak iştirak etmiş ve (Vistol nehri mucizesi) adı verilen ve Lehistanın istiklâlini ikinci defa kurtaran büyük muharebede başından sonuna kadar bulunmuştur.

ALTIN DEĞER SÜRGÜN

Lehistan Kızılordunun istilâsından kurtulduktan sonra iş başına geçenler Pilsudski ile yakın muavinlerine soğuk davranmışlar, her birini hükûmet merkezinden uzaklaştırmışlardır. Bu sırada Beck de ataşemiliter olarak Parise gönderilip Varşovadan uzaklaştırılmıştır.

Miralay Beck bu uzaklaştırılmağı kendisi için (Altın değer bir sürgünlük) diye tavsif etmiştir. Çünkü Pariste bulunduğu sırada ilk defa haricî siyasetle alâkadar işlerle uğraşmış ve Fransız diplomasisinin yüksek mektebinde nazik bir siyasî görüşmenin nasıl yapıldığını pratik olarak öğrenmiştir.

VARŞOVAYA YÜRÜYÜŞ

1926 senesi mayıs günlerinde mareşal Pilsudski kendisine sadık kalan alaylarla Varşova üzerine yürümüştü. Cumhurreisi dairesi Belvedere'de Leh hükûmet erkânı telâşlı müzakerelerde bulunmakta ve Varşova sokaklarında barikadlar yapılmakta idi. Fakat yirmi dört saat sonra Pilsudskinin mutemedi Orliez Dresser vaziyete hâkim olmuştur.

Mareşal Pilsudski derhal başına eski mesai arkadaşlarını toplamıştır. Bunların arasında alelâcele Paristen çağırılan miralay Beck'de vardı. Harbiye nezaretini kendi elinde bulunduran mareşal Pilsudski genç miralayı nezaretin kalemi mahsus müdürü tayin etmiştir. Pariste diplomasi inceliklerini öğrenen Beck yeni vazifesinde mareşalın yanında azım ve metanet ve şiddet evsafını öğrenmiştir.

HARİCİYE NEZARETİNDE

1930 senesinde mareşal Pilsudski miralay Beck'i Hariciye müsteşarlığına getirmiştir. O zaman Lehistan Hariciye nazırı Zaleski idi.

Zaleski Varşovaya nadir gelirdi. Ekseriya Paris salonlarında, Cenevre koridorlarında ve Riveyra kâşanelerinde görünüyordü. Nezaretin asıl başı miralay Beck idi. Tedricen nezaret memurlarının itimadını kazanmıştır. Hergün saatlerce nezraratte en ufak teferrüata varıncaya kadar muntazaman uğraşırdı.

Zaleskinin Lehistanı dış politikada Fransaya peyk yapan politikasından hiç de hoşlanmayan mareşal Pilsudski nihayet ademi itimadını izhar eylediğinden Zaleski istifa etmiştir. Bu suretle 1932 de Harciye nazırlığına miralay Beck gelmiştir.

Bundan sonraki zamanlarda Beck Lehistanın Fransanın dış politikası izini takip etmediğini ve Almanya ile hakikî dostluk tesis etmek istediğini isbat etmiştir. Lehistan şimdi Avrupa ve cihan politikasında mühim bir âmil olmuştur.

Miralay Beck birçok payıtahtları dolaşarak Avrupanın siyasî müşküllerini hal ve tesviye etmekte çok yardım etmiştir. Lehistan miralay Beck'in kuvvetli politikası sayesinde bugün İngiltere nezdinde de büyük itibar kazanmıştır.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Sanatkârın iztırabı

Sanatkâr, içli, derdli ve üzüntülü bir insandır. Çünkü sanat bir yaratma işidir. Acısız doğurmak hiç bir canlıya mukadder olmadığı gibi iztırapsız yaratmak da hiç bir insan ruhuna müyesser olmuş değildir. Tabiat, cemiyet ve bütün bir hayat içinde duygu ve düşüncelerini kendinden önce var edilmemiş bir eser haline koymak faaliyeti olan bu yaratıcılık, sanatkârın tek saadet kaynağı olduğu kadar sayısız elemlerinin de öz anasıdır.

Gözlerinin projektörlerile ruhunun önünde ışıklanan bir çehrenin çizgilerini ve renklerini keşfetmek için bir ressamın arayan yüzündeki kırışmaları, keşfe uğraşan atılgan ve inatcı dikkati hiç görmediniz mi?.

Küçük satırlar halindeki sekiz on mısradan ibaret bir şiirin iç ahengini kelimelerle anlatmak isteyen bir şairin saatler ve saatler dalan, dalarak arayan bakışlarındaki bitirici, yorucu çalışmaya hiç teasdüf etmediniz mi?.

Aranan bu çizgiler ve renkler, aranan kafiyeler ve ahenkler, sanatkârın yaratıcı muhayyelesini öyle harap eder, öyle yıpratır ki... Bulduğunu beğenmez, tekrar arar, gene arar. Daimî bir üzüntü içindedir. Onun için sanatkâr, kolay karar veremez, herşeye hemen riza gösteremez. Sanat, herşeyden çok kanaatten tiksinir. Güzeli bulmak ve en güzel şekilde onu ifade etmek, ancak güç beğenebilmek melekesini kazanmakla olur.

Tarihin her devrinde büyük sanat adamları kendilerini, etrafındaki insanları, hattâ bulundukları cemiyeti, gururlarile, dikbaşlıklarile, başı boşluklarile rahatsız etmişlerdir. Eserleri önünde hayranlık duyulan bu ayrı yaratılıştaki insanların çoğu, kendi mevcudiyetlerile pek müstesna olarak sempati ve sevgi uyandırabilmişlerdir.

Hele sanatlarının henüz kemal noktasına varmadan önceki devirlerde ideallerini arama halinde iken öyle ukalâ, öyle iddiacı, öyle tahammül edilmez görünmüşlerdir ki, bu halleri, aile muhitlerinden bile uzaklaştırılmalarına sebep olmuştur. Aç kalanları, memleketlerinin hududu dışında yaşamağa mecbur tutulanları az değildir.

Bir kısmı, bu söylediğimiz felâketler yetmiyormuş gibi, dünyanın en büyük sanat eserlerini yaratmış oldukları halde devirlerinin en acı istihzalarına çarpmışlardır. Çünkü sanat ilimden bile güç anlaşılır. Sanatkâr, âlimden daha güç çözülür bir muammadır. Sanatın ve sanatkârın bir eğlence mevzuu olduğu, tarihte görülmemiş hâdiselerden sayılamaz.

Asırlar bugün yaklaştırıldıkça ve cemiyetlerin medenî seviyeleri daha çok yükselmiş bulundukça yukarıdan beri saydığımız bu iztıraplar azalmaya başlar. Bu, sanatkârın yaratma faaliyetinde yeni doğan bir kolaylıktan değil, içinde bulunduğu cemiyetin, kendisini takdir etme liyakatını daha çok kazanmış olmasındandır. Medeniyet seviyesi yükseldikçe, anlayan sanat muhitleri genişleyen bir daire haline gelir. Onun sıcak havası, takdirleri, alkışları, samimî muhabbetleri, insanca tenkidleri, sanatkârın yaratmak için çekmeğe mecbur olduğu bu derin iztırabı avutur; hattâ unutturur.

Bizde sanat, bugünkü halile, yeni doğmuş bir çocuk yaşındadır. Anlayan muhit, henüz teşekkül etmiş sayılamaz. Onun için bizde sanatkâr, büyük yaratmalara erebilmek yolunda, içten ve dışdan gelen iztıraplara dayanabilecek yüksek ruh kabiliyetini gösterebilmelidir. Stoik bir mukavemetle hayatlarını verimli kılmaya çalışmaları bir zarurettir.

Çok değerli ve genç bir Türk ressamının şu sözlerini dinleyiniz:

«Sabahın sekizinde bir büroya gidip akşamın beş buçuğunda dünyaya dönen bir ressamın vakit bulup çalışabilmesi, bir kumaştan artan parçalarla elbise yapmaya yeltenen bir terzinin uğraşmasına benziyor. Memuriyet bütün günümü aldığı için gece elektrik ışığı altında desen yapmak ve sabahleyin erkenden iş vaktine kadar bir buçuk saat boya ile çalışmak mecburiyeti hasıl oluyor... Dışarda Van Gokun güneşlerinden daha göz kamaştırıcı bir güneş yanıyor. Fakat bu güzel günlerden benim hisseme, pencerenin üst tarafında, kirli bir mendil kadar kasvetli bir tutam gök parçası düşüyor. Mesleğimi ve tabiati, henüz okumaya başlamışken elimden alınan güzel bir kitaba benzetiyorum. Tamamile okunubilmesi için bir ömrün kifayet etmiyeceği bu kitap beni bekliyor.»

Sanatkârın bu muztarip iştikâsını, herşeyden önce sevmeliyiz. Bu şikâyetin altında gizlenen dilek, Türk sanatkârının güzellik idealine aşkının ve bağının bir ifadesi olduğu için onu saygı ile karşılamalıyız. İnkılâpçı Türk devleti, sanat adamlarına kayıtsız kalmamıştır. Fakat bu alâka, henüz teşkilâtlanmış değildir. Genç arkadaşlarımın yüksek istidadlarını duyan ve onlara gelişme imkânları hazırlamaya çalışan büyüklerin devrinde yaşadıklarını, kendilerinden bir adam sıfatile kendilerine hatırlatırım.

Maarif vekâleti Fransa ve Almanyadan plâstik sanatlar için hakikaten değerli büyük mütehassıslar getirtiyor. Musikimiz için ayni yolda yürünmektedir. Hükûmetimiz, bu dava ile yakından ilgilidir. Yabancı otoritelerin doğrudan doğruya millî bir varlık yaratmalarını beklemiyoruz. Elbette Türk sesi, Türk müzisyeninin; Türk tablosu Türk ressamının; Türk abidesi, Türk heykeltraşının eseri olacaktır. Fakat yeni Türk cemiyetinin sanat kabiliyetlerini normal çalışma yoluna koymak için bu otoritelerin şahsî bilgi ve yüksek melekelerinden faydalanmakta büyük kazancımız olacağı şüphesizdir.

Bütün bunların gayesi taklidden yaratma safhasına geçebilmemizdir. Çünkü yaratma, şundan veya bundan ödünç alınacak bir meta değildir. Öz maldır ve ancak millî olur. Bu davada bence en güç mesele, bizde canlı ve bilgili bir sanat muhitinin var olması keyfiyetidir ki, bunda, (zaman) unsurunun hakkını vermekten başka çaremiz yoktur. Durarak değil, çalışarak beklememiz lâzım. Yeter ki, bu bekleyişte, doğru başlayan ve doğruluğuna hep beraber inanılan bir emeğin emniyet ve itimadı bulunsun.

Hasan Âli YÜCEL

Fazla tutulan torik ve palamutları ne yapmalı?

Dalyan sahiplerinden biri «bir konserve fabrikası açmalı» diyor

Bugünlerde limanımızda, birkaç İtalyan vapuru balık almak için beklemektedir. Diğer taraftan Gelibolu ve Bandırmadan da Yunan motörleri vasıtasile Yunanistana balık gönderilmektedir. Geçen ay içinde muhtelif memleketlere bir milyon kilodan fazla balık ihraç edilmiştir. Alıcılarımız fiatleri biraz pahalı bulmakla beraber, ihracat gene bütün hararetile devam etmektedir. İhraç edilen balıklar torik, palamut cinsinden olan balıklardır. Halbuki bu nevi balıklar İstanbul piyasasında pek de rağbet edilen balıklar değildir. Biraz fiati ucuzladığı zaman arabalarla mahalle aralarında tanesini beş kuruşa satarlar. Fiat daha ucuzladığı zaman, dalyan sahipleri balık tutmaktan vaz geçerler ve yahud tutukları balıkları «para etmiyor» diye denize dökerler.

Palamut ve torik bizde bu akibete uğradığı halde İtalya ve Yunanistanda büyük rağbet görmektedir. Bunun sebebi şudur: İtalyada torik ve palamut balıkları konserve sanayiinde kullanılmaktadır. Piyasada ton balığı diye pahalı pahalı satılan balıklar, buradan pek ucuza ihraç edilen palamut balıklarıdır. Pek ucuzladığı zaman hakir görülen, arabalarla mahalle aralarında satılan palamut balıklarından daha ziyade istifade etmek için neler yapmalıyız? Dalyan sahiplerinden bir zat bu suale şu cevabı veriyor:

— İstanbul sularında tutulan palamut ve torik balıkları İstanbula çok geliyor. Eğer İtalya ve Yunanistana ihracat yapılmıyacak olursa balıkçılar daha müşkül vaziyette kalacaklardır. Palamut sarfiyatını arttırmak ve balıkçıları bu müşkül mevkiden kurtarmak için şimdiye kadar İktisad vekâletinden Ticaret odasından muhtelif zamanlarda çok sualler sorulmuştur. Sizinle de bu bahsi konuştuğumuz sırada verdiğimiz cevapların en pratik kısımlarını tekrar edelim.

Herşeyden evvel, Anadolu halkına balık yedirmek lâzımdır. İç Anadoluda balık istihlâkine en müsaid yer Ankaradır. Böyle olduğu halde Ankara halkı pek pahalı balık yemek mecburiyetindedir. Ayni zamanda emniyetle balık yemek kabil değildir. Çünkü balıklar buzlu şeyler içinde nakledilir ve bayatlaşır, balıkçılar cemiyeti ucuz ve bol balık sevkiyatı için demiryollar dairesinin soğuk hava vagonu tedarik etmesini rica etmişti. Birkaç sene evvel bu ricamız kabul edilmemişti. Halbuki böyle bir vagon olsa, Eskişehir, Ankara, Kayseri halkı pek ucuz balık yiyecektir. Bu yüzden sarfiyat artacak, balıkların da «para etmiyor» diye denize dökülmesine sebep kalmıyacaktır. O zaman daha ziyade balık tutulacak, bundan dalyan sahipleri istifade ettiği gibi, balık amelesi de ekmek parası kazanacak, hükûmetin balıktan aldığı varidat çoğalacaktır. İkinci bir çare de konserve fabrikası açmaktır. Vakıa son senelerde Geliboluda, İstanbulda, Ereğlide konserve fabrikaları açılmıştır. Fakat bunlar da vaziyetlerinden memnun değildirler. Çünkü sarfiyat azdır. Ve yaptıkları balıklar pahalı satılmaktadır. Halbuki palamut ve torik gibi ucuz balıkları konserve edecek bir fabrikaya ihtiyaç vardır. Hükûmet ikinci beş senelik endüstri plânında bu işe büyük bir yer ayırmıştı. Fakat hâlâ balık konserve fabrikasının kuruluşuna dair bir teşebbüse girişilmemiştir. Eğer böyle bir fabrika açılacak olursa, bazı fabrikaların yaptığı gibi, lüfer cinsinden esasen pahalı olarak satılan balıklardan konserve yapmak doğru değildir. Ucuza satılan ve icabında denize dökülen palamut cinsinden olan balıklardan konserve yapmalıdır.

Konserve fabrikasını kurmakla da mesele bitmiyor. En mühim iş, fabrikayı yaşatmaktır. Palamut konservelerine kışlalar, mektepler gibi büyük sarfiyat sahalarında sürüm temin edebiliriz. Bu gibi müesseselerdeki müstehlikleri balık yemeğe alıştırmak daha kolaydır. **A. O.**

Hindistana fıstık gönderiliyor

Antep mıntakasından Hindistana külliyetli mıktarda fistık ihraç edilmektedir. Kilosu 70-75 kuruş arasındadır. Talepler çogaldığından yakında bu fiatlerin bir mıktar daha artacağı umuluyor.

KADIN KÖŞESİ

Yün manto

Kışın soğuk günlerinde giyilecek kalın bej rengi manto. İçindeki etek bej ile kahve rengi kareli, bluzu ve eşarpı kahve rengidir.

Izmir öksüzleri

Yardım cemiyeti teşkilâtı genişletildi

İzmir (Akşam) — İzmir Öksüzlere yardım cemiyetinin Tilkilik, Iki Çeşmelik, Salepçioğlu, Dolaplıkuyu, Buca ve bornova kreşleri kadroları genişletilmiştir. Vali Fazlı gülecin işaretile cemiyet, kreşlere (300) den fazla fakir çocuk alarak bakmayı kararlaştırmıştır.

İşçi kadın ve erkeklerin sabahleyin işlerine giderken kreşlere bıraktıkları çocuklarına günde iki kahvaltı ve bir yemek verilmektedir.

Çocuklar, iyi mürebbiyeler elinde çok iyi yetiştirilmektedir. Varlıklı aileler çocuklarından 3 - 7 yaşında olanların da ayda dört lira gibi az bir para mukabilinde kreşlere kabul edilmeleri ve bakılmaları kararlaştırılmıştır.

Bir salapurya devrildi

Limanımızda fındık yüklemekle meşgul olan bir salapurya dün devrilmiş, hamulesinden bir kısmı etraftan yetişen gümrük muhafaza motörleri tarafından kurtarılmıştır. Nufusca zayiat yoktur.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 24

Ahmed Melih bu fikirleri hiç te aykırı bulmuyordu.

Hattâ şimdi kendini daha rahat hissediyordu. Adeta kafasına saplanmış bir çiviyi çekip çıkarmış gibiydi.

Nazım Cemal pek haklıydı.

En doğrusu bu idi.

İşi kendi haline bırakmalıydı.

Sabahtanberi bitirdiği iki paket sigaranın üçüncüsünü açıyordu ki Riza Sedad geldi.

Bu meseleyi başkasına açmamasını tenbih ettiği halde Nazım Cemalın her şeyi öğrendiğini daha ilk bakışta anladı.

Nazım Cemal onu görünce haykırdı:

— Nerdesin yahu.. bugün benim bayramım.. bizim parti bir aza daha kazanıyor.

Ahmed Melih gülüyordu.

Avukat Zeki gözlerile ikisini de süzdü.

Anlaşılıyordu ki, Nazım Cemal arkadaşını adam akıllı teskin etmiş. Hattâ neşelendirmişti.

O zaten Nermin hanımın fikrinden dönmiyeceğine inanmıştı. Fakat her ihtimale karşı Ahmed Melihe barışmak için bir açık kapı bırakmayı düşünmüştü. Onu böyle şen ve neşeli görünce memnun oldu. Saatine bakarak:

— Haydi bakalım. dedi, geç oldu. Bir yere gidelim de yemek yiyelim.

Ahmed Melih atıldı:

— Bize gideceğiz. Size bu akşam ev sahipliğimi göstereyim.

Üçü de katıla katıla güldüler.

Çıkarlarken Nazım Cemal arkadaşının sırtını okşadı:

— Haydi delikanlı.. sen artık dünyaya yeniden geldin sayılır. Kürek mahkûmu hürriyetine kavuştu.

***

Arkadaşlarının tavsiyesiyle bir haftayı sükût ile geçiren Ahmed Melih bir sabah yazıhaneye geldiği zaman şehrin maruf avukatlarından Şevket Fazılın bir mektubunu buldu.

Meşhur avukat bu mektubunda vekâletini kabul ettiği Nermin hanımın ayrılma kararını tescil ettirmek için hukuk mahkemesine müracaat ettiğini, bu işin formalitesini beraber takip etmek için kendi tarafından da bir avukat intihap edilmesini teklif ediyordu.

Demek mesele artık tamamile hakikat oluyordu. Pürüzlü, davalı şeylerden hiç hoşlanmayan Ahmed Melih birdenbire sinirlendi. O ticaret işlerinde bile davaya düşmeyi, mahkemeye gidip ayrı seçi olmayı sevmezdi. Hele böyle aile meselesinin avukatlara, mahkemelere kadar gitmesini hiç arzu etmezdi. Bunun için ilk defa olarak karısına kızdı. Mektubu elinden attı:

— Münasebetsizlik, sersemlik!.

Diye mırıldandı ve hemen Riza Sedada telefon etti.

Konuştular:

— Şevket Fazılı tanıyorsun değil mi?

— Tabii. Ne var?.

— Bizim hanım işi ciddileştirdi. Onu vekil tutmuş. Meselenin formalitesini beraber hazırlamak için Şevket Fazıl benim de bir vekil tutmamı rica ediyor.

— Ya... Demek hanımefendi fikrinde israr ediyor. Fakat bu mesele mahkemede hiç bir netice vermiyecektir. Bak göreceksin.

— Neticeyi bilmem. Fakat vaziyet bu, ne yapacağız şimdi.

Bir dakika süren sükûttan sonra Riza Sedad cevap verdi:

— Ben işin buraya kadar varacağını tahmin etmiyordum. Madem ki, hanımefendi geri dönmemek fikrile hareket ediyor. O halde senin vekâletini kabul ediyorum. Kaça kadar oradasın?.

— İşim yok. Seni beklerim. Yalnız pazartesi günü İzmire gideceğim. Bu iş engel olmaz ya.

— Hayır, hayır. Ben akşam sana gelirim. Görüşürüz. Yediye kadar bekle beni.

Ahmed Melih telefonu kapattı.

Öfkesi yatışmıştı. Fakat kaç gündür geçen hâdiselerle o kadar sersemlemişti ki, iyi kötü alıştığı hayatın birdenbire şeklini, havasını değiştirmesine bir türlü alışamıyordu.

Bir muamma içinde idi.

Şimdi karısına kızıyordu ve şüpheleniyordu da.. her dakika onun hakkında bir fena haber almaktan korkuyordu.

Nermin mutlak birini seviyordu.

Ve bu sevgi emniyetli ve kuvvetli bir sevgi olacaktı ki, on sekiz yıllık hayatına nihayet verip yeni bir âleme girmek için ebedî ayrılmıya kadar varıyordu.

Bugüne kadar karısile kıskançlık kavgası yapmış değildi. Çünkü karısının şüpheli bir hareketini görmüş değildi. Buna rağmen muhakkakdı ki, bu ayrılma kararının altında ergeç meydana çıkacak bir rakip çehre vardı.

Ahmed Melih beyninde katılaşan bu düğümü biran evvel çözmek için şimdi resmî muamelenin hemen netice vermesini istiyordu. Yalnız bu şüphe. Fakat oldukça acı ve ağır şüphe ona ıztırap veriyordu. Bunun haricinde hiç de sıkıntı çektiği yoktu.

Evdeki hayatında mühim bir değişiklik yoktu.

Nermin hanım oda hizmetçisini yanına aldırmıştı. Fakat evin emektar bir kadını vardı ki, Nermin hanımın tertibini, intizamını iyi kavramıştı.

Bu kadın Avrupa seyahatinden dönüşte getirdikleri Jozefin isminde yaşlı bir Viyanalı idi. İlk defa hanıma almanca öğretiyordu. Sonra kimsesi olmadığı için memleketine dönmemiş, Nermin hanımın bir çocuğu olmak ihtimali düşünülerek alıkonmuştu. Şimdi evin işlerine pekâlâ bakıyordu.

Bir gün Nermin hanım gönderdiği liste üzerine hususî eşyasını aldırtmıştı.

Ahmed Melih artık geri dönüş ihtimallerini tamamile ortadan kaldıran bu hareketlerden sonra işi daha sıkı tuttu. Jozefine salâhiyet verdi. Ve ahçının ve hizmetçinin başında onun pek iyi bir gouvernente olduğunu gördü.

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

Kafesler kâfi görülmedi, localara birer de tül gerildi!

Bir zamanlar bir çok kalblere hâkim olan Peruz bir hamam külhanında nasıl öldü?

Tiyatromuzun en eski üstadı olan Müsahib zade bay Celâl Şehir tiyatrosunun en üst katındaki kütüphanede Şekspirin tabiî bir insan büyüklüğündeki resmi önüne oturmuştu.

— Bizde eski tiyatrolar mı? dedi, hakikaten çok enteresandı. Şimdi gözümün önüne o salaş tiyatrolar geliyor... Sayfiyelerde tahtadan derme çatma yapılan salaş tiyatrolar.. üst localar kadınlara aid.. hepsi kafesli... Kadınlar tiyatroyu ancak bu iri delikli kafeslerin arkasından seyredebilirdi. Kadınlara aid locaların içi de ömürdü. Bir de bakarsınız. Piyesin en can alıcı yerinde gıcır gıcır bir salıncak sesi.. kadıncağız locasına kurulmuş, salıncağını kurmuş, 12 perdelik dıramı hem seyreder, hem salıncağını sallar, hem çıtır çıtır fıstığını yer.. çocuk uyanınca bir yandan meme verir.. ömür bir tiyatro seyrediş..

Müsahib zade Celâl

Sahne, dekor görülecek âlemdi.. meselâ madam la Kontesin muhteşem salonu.. halbuki salon dekuru yırtıktır... Salaş tiyatronun arkası da yıkıktır. Dekorun yırtığından Kuşdili çayırını mükemmel seyredersiniz. İşte madam la Kontesin salonunda bir delikten de Kuşdili çayırı görünürdü. Rüzgâr esmez mi? Madam la Kontesin salonu püf püf gider gelir, püf püf gider gelir..

Peruzun en saltanat sürdüğü devirler... Denilebilir ki Peruz kadar bu memleketin zevkine hâkim olmuş kadın pek azdır.. Peruz gençliğinde güzellik zamanında adeta bir «Peruz devri» olmuştu. Bazıları Peruzu hantal, şişman bir kadın olarak tanırlar, tarif ederler. Bunlara nazaran Peruz iptidaî, basit zevkli insanlar için güzel addedilebilir.

Halbuki hakikat hiç te öyle değildi. Peruz güzel, hem de çok güzel bir kadındı. Fevkalâde mütenasib bir vücudu vardı. Sahnede daima kırmızı kollu elbiseleri tercih ederdi. Üst dudağının sağ tarafına da sim siyah bir ben kondurup sahneye çıkmaz mı? Gönülleri yıkıp yakardı. Sonra dehşetli kalbinin sesini dinleyen bir kadındı. Bakarsınız milyonerler kendisine tutkunken ehemmiyet vermez, fakir bir adamı çılgın gibi severdi.. gayetle sehhar gözleri vardı.

Zavallı Peruzun ne büyük bir sefalet içinde öldüğünü kimseler bilmez. Bir zamanlar tiyatroya tahtirevan ile gelen bu kadın, gençliğinde etrafına avuç avuç altın serperken sonsuz, tarif edilmez bir sefalet içinde öldü.. bir gün rastladım. Çok ihtiyarlamıştı.

— Yatacak yerim yok... dedi.

Pangaltıda bir hamam sahibi Peruzun eski seyircilerinden bir hayır sahibi.. bir zamanlar Peruzu çok beğenirmiş. Meftunmuş ona... Bu ihtiyar artiste acıdı:

— Bari bizim hamamın külhanında yat.. dedi. Peruz bu hamamın külhanında yatıp kalkmağa başladı. Hamam metrûktu. Ve bir gün Peruzu hamamın külhanında ölü buldular.. Sonra öğrendik ki bir çok gecelerini biçare artist aç geçirmiş. Zavallı Peruz.

O zamanlar kadınlar geceleri şehir içinde tiyatroya gidemezlerdi. İlk defa 326 senesinde Macun hokkası ısmindeki şarkılı komedim oynandığı geceler kadınlarla erkeklerin şehir içinde tiyatroya gidilmesine müsaade edildi.

Hiç unutmam.. ilk defa gece kadınlar Millet tiyatrosuna gittiler. Localardaki kafeslerin aralıkları daha küçültüldü. Bir emir geldi:

«Kadınların gece erkeklerle birlikte tiyatroya gitmelerine müsaade edilmiştir. Ancak müsaade şu şartla verilmiştir. Kafesli kadın locaları dahilinde katiyen ışık yanmıyacaktır.»

Tiyatroda kadınların localarında ışık yakmadık. Tam temsile pek az zaman kaldı. Bir emir daha:

«Kadınların localarındaki kafesler kâfi değildir. Kafeslerin önüne birer tül gerilmesi..»

Hemen adam koşturduk. Her loca için birer tül tedarik ettik. Locaların kafesleri önüne çektik. İçeride katiyen ışık yok. O gece buna rağmen İstanbul çalkandı. Herkes hayretler içinde.. Mahallelerde dedikodular... Ne o? Kadınlarla erkekler beraber tiyatroya gidiyorlar..

Bundan sonra bir müddet kadınlarla erkeklerin birlikte gittikleri tiyatrolar en mühim «sefahat yeri!» oldu. Artık localardan localara işmarlar..

Meselâ bakarsınız, kafesli bir kadın locasında, kafesin aralıklarından hafifçe uzanmış penbe bir mendil.. Ooo mühim şey... Siz baktıkça mendil kımıldıyor.. aman... Ne hararetli bir aşk sahnesi.. hemen sizin de püskülünüzü düzeltir gibi yaparak selâm vermeniz lâzım.. nezaketinizden bu beklenir... Ara sıra locaların kafeslerine bakıp bıyık burmalar.. fakat locanın arkasındaki kadın ne şekilde? Genç mi? İhtiyar mı? Sarışın mı? Kumral mı? Bunların hepsi sizin için meçhul... Hakikat olan birşey varsa o da locanın kenarından hafifçe ucu çıkmış olan penbe mendil... İşte sizi derin heyecanlara, kalb çarpıntılarına düşüren büyük bir aşk delili..

Eğer piyes acıklı ise, mesalâ Lâdam O Kamelya filân oynanıyorsa artık locaların arkasından ince ince hıçkırıklar..

Eh o zamanki tiyatro seyircileri daha yufka yürekli, heyecanlı seyircilerdi.

Bir «Lâdam O Kamelya», «Demirhane müdürü», bir «Paris fıkarası» oynanmaz mı idi?. Tiyatro salonu allak bullak olurdu. Hele seyirciler piyeslerdeki hain, zalim, katil rolünü oynayan aktörlere hakikî kin duyarlardı.

Kafesli locaların arkasından kaç kere ince kadın seslerinin daima katil rolünü çok iyi oynayan meşhur Aleksanyana:

— Geber inşaallah... Katil herif... diye seslendiğini kulaklarımla işittim.

Hattâ bir gün seyircilerden biri coşmuş, azılı, müthiş bir katil rolünü oynayan Aleksanyana tabancasını çekip:

— Ulan katil herif.. seni yakmayım da kimi yakayım.. diye fırlamıştı. Adamı zorla zabtettiler.. Bizde tiyatro heyecanı o zamana nazaran günden güne eksilmektedir.

Bakınız eski tiyatrodan bahsederken Galatada çok eskiden oynayan «Pandomima» tiyatrolarından bahsetmemek günah olur.

Bu «Pandomima» tiyatroları hakikaten çok ömürdü. Ve başlı başına bir tiyatro tarzı idi. «Pandomima» yı Galatada hepsi Rum olan sanatkârlar oynardı. Bunların başında meşhur Todori, küçük Amelya, büyük Amelya, Paskal, Andon bulunurdu. Bunların tuvaletleri harikulâde güzeldi, Prensesler, krallar hakikaten çok iyi giyinirdi. Piyese evvelâ bir vals çalarak başlanır, kahramanlar ortaya çıkardı. Hiç konuşmak yok.. yalnız müzikle hareket, dans, işaret.. hiç ses yok.. tasavvur ediniz. konuşmadan Otelloyu oynarlardı. Konuşmadan bir ilânı aşkederlerdi ki insan saatlerce lâf söylese bu kadar güzel ilânı aşk edemez. Onlar işaretler, hareketlerle müzikle ve dansla her hislerini ifade ederlerdi.

Pandomima çok güzel bir oyundu amma niçin devam etmedi bilmiyorum..

H. F.

Gençlerbirliği halkevi kupasını kazandı

Kupayı kazanan Uşak Gençler birliği birinci takımı

Uşak (Akşam) — Cumhuriyet bayramında Halkevi spor kolu şehrimizde mevcut üç klübün birinci takımları arasında bir turnuva tertip etmiş ve ortaya bir kupa da koymuştu.

Cumhuriyet bayramının ilk günü Gençlerbirliği ile Turan takımları karşılaşmışlardır. Güzel bir oyundan sonra Gençlerbirliği 2-1 galip geldi. İlk maçın galibi Gençlerbirliği, bir gün sonra Ergenekon takımile de karşılaştı. Ergenekon takımı, bu maçta oyuncuları arasındaki geçimsizlik yüzünden 6-1 yenilmek gibi büyük bir hezimete uğramış ve Halkevi kupasını törenle Gençlerbirliği almıştır.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 24

Deli Ibrahim paşa şımarıklığını Diyarıbekirde de gösterdi. Iş o dereceyi buldu ki halk kendisine silâhla karşı durmağa başladı

Üçüncü Murad «mührü izzeti» kime vereceğini düşündü. Aklına Yemen fatihi ve İncili köşkün banisi Arnavut Sinan paşa geldi. Sinan paşa Malkarada idi. O gelinciye kadar İstanbulda bir patırdı çıkmasından korktu. Mührünü Siyavüş paşanın konağına yolladı.

Halk uyumuyordu. Üçüncü Muradın bu çırpınışı herkesi güldürdü. Devletin aklı eren adamları çubuklarını tüttürdüler. Zevk ve neşe içinde biribirine bakıştılar:

— İkindiden sonra dükkân açan ne hayır eder!

Diye kahkahalarla gülmeğe başladılar.

Yeniçeriler bile yeni ağalarını beğenmediler. Onun ne mal olduğunu hepsi biliyorladı: Silâhdar Halil ağa, Kıbris fethinde ele geçirilmişti. «Mezbur, oğlan iken Rum dilince Vasilâki olup yahut bir bakımda tiz kıyafet görünmeğin» artık ona Halil ağa demediler. Yeni bir ad taktılar: Vasil ağa demeğe başladılar.

Onlar Vasilin ne demek olduğunu da biliyordu: «Rumice vasil ayuya dirler. Fakat, onun da ocakta tutunamıyacağı muhakkaktı. Bir gün, o da bütün mazul yeniçeri ağaları gibi, Kastamonu sancağını boylıyacaktı.

Ferhad paşa sadaret mevkiinden düşünce, bütün adamları da sapır sapır döküldüler. Hiç birinin de ne ilmi, ne de irfanı para etti. Meselâ Kara Mehmed Çelebi... «Ferhad paşa hizmetinde nice yıllar nuru didesin kitabet fennine sarfeyleyüp kazayayı dinü devlet hususunda istihdam oluna gelen ehli kalem, sahibi rakam, fenni hesabın ve muhasebe defterlerinin muhtarı» iken onu da azlettiler. Yerine acem nakkaş molla Kasımı getirdiler.

Selânikli Mustafa efendi de yuvarlandı. Çünkü Şark seferinde, o da Ferhad paşa maiyetinde idi. Ve Anadolu muhasebecisi idi. Yerine Silâhdar ağa ile yahudi cüce Para yiyerek başkasını tayin ettirdiler.

Sıra Ferhad paşaya geldi. Ona da, Yeniçeri ağalığından Anadolu Beylerbeyisi olan Mehmed paşa musallat oldu. Venedikli Baffanın kocası «Halifei ruyi zemin» e mevadı defteri takdim etti:

— Ferhat paşanın irad ve masrafı muhasebesi görülecek olursa beytülmale küllî mal tahsil olur. dedi.

Para, «Beytülmale» mi tahsil olunacaktı, yoksa saraya mı?

Üçüncü Murad emertti. Ferhad paşanın kapıcı başısı Sinan ağa, Anadolu beylerbeyisi Mehmed paşanın hapsine verildi. Artık bu hale dayanmanın imkânı yoktu: Yahudiler, cüceler, maskaralar, Raziyeler, sarhoş İbrahim paşalar, yahudi karısı Ester Kiralarla dolu bir saray, Şark seferinden dönen Ferhad paşayı suçlu çıkarmaya çalışıyorlardı.

Ferhad paşa dayanamadı:

—Madem ki padişah teftiş emretti. Âlâ. Mehmed paşa da iyi kişidir. Fakat mollalardan bir hak bilir adam tayin edilmek lâzımdı. Arap zade kim? Bu kadar sorgular soruluyor. Onun cevabını benim hizmetkârım veremez. Ben verebilirim. Onlar benim fermanımla işe memurlardı. Saltanat vekili ve devlet kaymakamı bendim. Benim şer'a ve kanuna göre alıp verdiklerim hep hatırımdadır. Defterleri de bendedir. Benden sorsunlar. Sual bana gerektir: Bir alay hizmetkâr fıkarasının ne sözleri vardır?

Diye haber yolladı.

Üçüncü Murad ürktü. Meclis geri bırakıldı. Ferhad paşadan para koparılamıyacağı anlaşıldı. Bu sefer Sinan paşaya çatmak istiyorlardı. Sinan paşa o kadar para sarfedip İncili köşkü, Beyazıd köşkünü yaptırmış, Üçüncü Muradın bir türlü gözüne girememişti. «Malkarada olsun» diler, oldu. Şimdi de «Gelsün» diyorlardı.

Sinan paşa, yerinden kımıldamak bile istemedi. Keyfi yerinde idi. Para dolu. Mücevherat, bahası kesilemiyecek derecede. Biraz başını dinlendirmek istiyordu. Kendisinin İstanbula çağrıldığını haber alır almaz, «Halifei ruyi zemin» le alay etti:

— Saadetlû padişahımızın dünya ve ahiret dualarına meşgul olup kendi halimizde geçinürüz. İstanbula varıcak her ne söz söylenürse bize isnad olunur. İnayet edüp oraya varmaktan af buyrulmak rica olunur.

Sinan paşa İstanbulun yüzünü görmek istemiyordu. İğreniyordu. İstanbul da, hakikaten, bütün güzelliklerile beraber, iğrenç mahlûklarla dolmuştu. İhtiyar Arnavud, Venedik devşirmesini çekemiyordu.

Sarhoş Selimin oğluna biraz da nasihat vermek istedi:

— Vezaret sadrında oturanlara teftiş yaramaz. Bid'ad ve kabih kâr. Ve çok peşimanlıktır. İtmesünler, dedi.

Sinan paşanın bu ağır sözleri sarayı ürküttü. «İstanbula varıcak her ne söz söylenürse bize isnad olunur» ne demekti? İstanbul dedikodu içinde mi yaşıyordu? Ona ne şüphe!

Venedikli Baffa başta olduğu halde yahudi karısı, Raziye kalfa, Canfeda hatun, Cüceler ve dilsizler baş başa verdlier. Kararlarını üçüncü Murada arzettiler. İnandı: Derhal, «Anadolu Beylerbeyisi üzerine çavuş konup çıksun, gitsün durmasun deyu ferman olundu.»

Üç aylardı. Camilerde harıl harıl namazlar kılınıyordu. Yer yüzünde hiç bir hayır olmıyacağını anlayanlar gözlerini hep ahirete dikmişlerdi. Recep. Ramazana iki ay kala herkes oruca hazırlandılar. Muhammedin göğe çıktığı gece İstanbul camileri öyle bir donandı ki! Bütün minareler, yanan kandillerle gözler kamaştırdı. Miraç...

Türkün bağrı yanık şairi, Fuzuli de onu tebcil etmişti:

Ey gubarı kademin arşı berîn başına taç
Şerefi zatine ednayi meratîp Miraç.

Demişti.

Fakat, ne garip tesadüf ki, tam o gece, üçnücü Murad halka Cennetin yolunu gösterenlere bir darbe vurdu: Şeyhislâm Bostan zadeyi yerinden attı. Şair Yahya efendinin babası Ankaralı Zekeriya efendiyi şeyhislâm yaptı. Herkes şaşırdı. Sebebini kimse anlayamadı. Sonra hepsi anlaşıldı: Meğer Bostan zade dersine devam etmiyormuş!

O zamanlar Beyazıd medresesi şeyhislâmlara meşruta idi. Bayezidi Veli evkafına müftüler nezaret ederler ve medresede dersi de onlar verirlerdi.

Bostan zade, tamam üç yıl, dersine bir kere bile gitmedi. Gitmezdi amma, talebelerini toplardı. Dersi evinde verirdi. Sebebi vardı; Haftada bir gün cuma namazına çıksa, halk etrafını alır, mütemadiyen arzuhal yağdırırdı. Bostan zade bu şikâyetleri dinlemekten bıkmıştı. Saraya karşı elinden ne gelebilirdi? Halka söz dinletmenin de imkânı yoktu. Onun için evine kapanır, dersi, evinde verirdi. Hattâ devrin mezaliminden o kadar bezmişti ki:

— Bir zulüm olmaz yere gidelim. Hemen Özbek hanı Abdullah han sağ olsun, demişti.

Sonra, şair Baki efendi ile de arası açıktı. Bir gün aralarında bir münakaşa oldu. Baki efendi Bostan zadeye:

— Bostan oyuğu! dedi.

O da:

— Kâfir oldun!

Diye bağırdı.

Baki efendi:

— Hakkımı alıverin!

Diye şikâyet etti. İkisinin de şikâyetine ehemmiyet verilmedi.

(Arkası var)

AKŞAM – SPOR

Taksim stadındaki kaşılaşmalardan bir enstantane

Eyüp Istanbulsporu 5 - 1 gibi büyük bir farkla yendi

Fenerbahçe - Beykoza, Beşiktaş - Anadoluya, Topkapı - Hilâle galib

EYÜP 5 - İs. SPOR 1 (2 - 1)

İstanbulsporun Topkapıya mağlûbiyetinden sonra Ankaradaki oyuncularını getirterek Vefa ile berabere kalması takımlarının bir parça olsun düzelmiş olduğu hissini veriyordu. Liğe tamamile genç oyunculardan teşekkül etmiş bir takımla başlıyan sarı siyahlılar dün tamamile bunun aksine olarak İstanbulsporun teşekkülünde birinci takımda yer aldıktan sonra iki senedenberi futbol oynamıyan Aliyi takıma almışlardı.

Nitekim bunun cezasını çektiler ve Eyüp karşısında hezimet denecek 5 - 1 lik bir mağlûbiyete uğradılar.

İstanbulspor takımında Ankaradan getirttikleri Reşad ve Orhan yer almış. Eyüp te tam kadrosile idi.

Oyuna başlar başlamaz Eyüplüler hücuma geçti. Ve sıkıştırmağa başladılar. Az zaman sonra bu çalışma semeresini verdi ve Alâaddin ilk golünü Alinin hatasından istifade ederek yaptı. Bu gol İstanbulsporluları bozdu ve Faruk ikinci golü de yaptı. Hücuma geçen İstanbulsporlular soldan bir hücumunda Seyfi ilk ve son gollerini kaydetti ve devre de 2 - 1 bitti.

İkinci devre baştan nihayete kadar Eyübün hâkimiyeti altında geçti. İstanbulsporlular müdafaasının yorulmasından istifade eden Eyüplüler arka arkaya üç gol yaparak maçı 5 - 1 kazandılar.

Eyüplüleri bu güzel oyunlarından dolayı tebrik ederiz.

FENERBAHÇE 5 - BEYKOZ 0 (3-0)

Fenerbahçe takımında gene Niyazi ve Yaşar yok. Beykoz tam kadrosile. Fenerbahçenin Eyübe 5 - 3 gibi az bir farkla galip gelmesi bu maçı alâkalandırmıştı. Daha ilk dakikadan hücuma geçen Fenerbahçeliler soldan bir hücumda kalecinin bloke edemediği topu Şaban hafif bir vuruşla Beykoz ağlarına taktı. İlk dakikada olan bu gol Beykozun büyük bir farkla mağlûp olacağı kanaatini herkeste uyandırdı.

Nitekim çok geçmeden gene Fikretin bir ortalamasını Naci çok sıkı bir şütle ikinci defa olarak gole tahvil etti. Fenerbahçeliler hücum üstüne hücum yapıyorlardı. Eğer Ali Rıza gelen fırsatlardan istifade etmiş olsaydı gol adedi muhakkak ki çok ziyadeleşirdi.

Gene bir hücumda Esad çok uzaktan ve sıkı bir şütle üçüncü golü de yaptı ve devre de Fenerbahçenin hücumları arasında 5 - 3 bitti.

İkinci devrede de baştan nihayete kadar Fenerbahçe hâkim oynadı. Esad frikikten dördüncü golü, Şaban da devre sonlarına doğru beşinci golü yaptı ve maç ta 5 - 0 bitti.

Beykoz her zaman Fenerbahçeye oynadığı oyunların aksine olarak dün kapalı bir oyun oynadı. Böyle oynamasıdır ki daha fazla gol yemesine sebep oldu.

Fenerbahçe takımında Hüsameddin çok iyi ve kurtardığı iki golle bugün İstanbulun en iyi kalecisi olduğunu gösterdi. Müdafaada Lebip Fazıldan daha iyi, muavin hattı güzel, mühacim hattında Fikret iyi, Naci, Esad vasat, Ali Rıza, Şaban fena oynadılar.

BEŞİKTAŞ 3 - ANADOLU 1 (3 - 1)

Beşiktaş takımında kaleci Mehmed Ali merkez mühacim Nâzım yoktu. Nâzımın yerinde Refet, kalede de ikinci takımdan Selim oynuyor. Anadolu tam kadrosile.

İlk dakikalarda Beşiktaş hâkim, Ortadan bir hücum, Şeref şahsî bir hücumla, çok sıkı bir şütle birinci golü yaptı. On beşinci dakikada gene Şeref bekleri atlatarak ikinci golü de yaptı.

Beşiktaş iyi bir oyun oynıyamıyor. Beşiktaş alehyine bir frikik, Liva güzel bir vuruşla Anadolunun golünü kaydetti.

35 inci dakikada sağdan bir hücum, Cemalin güzel bir ortası ve Eşrefin nefis bir kafa vuruşu Beşiktaşa üçüncü golü kazandırdı.

İkinci devrede ilk yirmi dakikada Beşiktaş hâkim, fakat gol yok. Bundan sonra Anadolu canlandı ve çok güzel bir oyun oynadı. Fakat netice değişmeden maç 3 - 1 Beşiktaşın galibiyetle neticelendi.

TOPKAPI 4 - HİLÂL 1 (3 - 0)

Topkapı tam kadrosile, Hilâl sahaya on kişi çıktı. Oyun daha ilk dakikadan Hilâl nısıf sahasında oynanmağa başlandı.

21 inci dakikada Hilâl aleyhine olan bir kornerden istifade eden Topkapılılar ilk golü yaptılar.

Biraz sonra Haydar ikinci ve 40 ıncı dakikada Kâmil üçüncü golü kaydetti ve devre de 3 - 0 bitti.

İkinci devrede Topkapı gene hâkim oynadı ve kornerden dördüncü golü yapılar. Biraz sonra Hilâlden Nimet ilk ve son golünü yaptı ve maç 4 - 1 Topkapının galbiyetile neticelendi.

İkinci küme karşılaşmaları

Fener stadında Doğanspor - Karagümrük karışlaşmış ve Doğanspor 2 - 1 galip gelmiştir.

Taksim stadında yapılan Ortaköy - Davutpaşa karşılaşmasında her iki takım 3 - 3 berabere kaldılar.

Şeref stadındaki Altınordu - Galata Gençler maçı da 1 - 1 beraberlikle neticelendi.

Almanya 2 Italya 2

Berlin (Radyo) — Çok heyecanlı, seri ve sıkı bir oyun neticesinde Almanya ve İtalya millî takımları ikişer sayile berabere kaldılar.

Güneşin golle neticelenen bir hücumu

Haftanın golcüleri

Gol adedi: 27

2 Şaban (Fenerbahçe)
2 Esat (Fenerbahçe)
2 Şeref (Beşiktaş)
2 Alâaddin (Eyüp)
2 Kâmil (Topkapı)
1 Naci (Fenerbahçe)
1 A. Kemal (Güneş)
1 Rebii (Güneş)
1 Salâhaddin (Güneş)
1 Eşref (Beşiktaş)
1 Zekâi (Eyüp)
1 Şükrü (Eyüp)
1 Faruk (Eyüp)
1 Osman (Topkapı)
1 Haydar (Topkapı)
1 Ali (Süleymaniye)
1 Seyfi (İst Spor)
1 Muhteşem (Vefa)
1 Eşfak (Galatasaray)
1 Salim (Galatasaray)
1 Liva (Anadolu)
1 Nimet (Hilâl)

Lig mevsiminin golcüleri

Birinci hafta: 35
İkinci „ 24
Üçüncü „ 27

6 GOL

Naci (Fenerbahçe), Salâhaddin (Güneş).

5 GOL

Melih (Güneş)

4 GOL

Kâmil (Topkapı), Haydar (Topkapı), Eşfak (Galatasaray), Esad (Fenerbahçe).

3 GOL

Ali Rıza (Fenerbahçe), Nâzım (Beşiktaş), Şahap (Beykoz).

2 GOL

İsmail (İst. Spor), Şaban (Fenerbahçe), Şeref (Beşiktaş), Alâaddin (Eyüp), Zekâi (Eyüp), Liva (Anadolu).

1 GOL

Fikret (Fenerbahçe), İbrahim (Güneş), Necdet (Güneş), Bülent (Galatasaray), Gündüz (Galatasaray), Aziz (İst. Spor), Süleyman (Eyüp), Cemal (Beşiktaş), Salâhaddin (Topkapı), Raif (Süleymaniye), Hamdi (Süleymaniye), Süreyya (Süleymaniye), İsmail (Güneş), Mustafa (Beykoz), Lâtif (Vefa), Gazi (Vefa), Kemal (İst Spor), Orhan (İs. Spor), Sulhi (Beşiktaş), A. Kemal (Güneş), Rebii (Güneş), Eşref (Beşiktaş), Şükrü (Eyüp), Faruk (Eyüp), Osman (Topkapı), Ali (Süleymaniye), Seyfi (İst. Spor), Muhteşem (Vefa), Salim (Galatasaray), Nimet (Hilâl), Rauf (Hilâl), Hakkı (Topkapı).

Taksim stadındaki kaşılaşmalardan bir enstantane

Güneş - Vefayı Galatasaray süleymaniyeyi mağlûp etti

Galatasaraylılar Süleymaniyeyi 2 - 1 gibi az bir farkla ve güçlükle yenebildiler

GALATASARAY 2 - SÜLEYMANİYE 1 (1 - 0)

Dün Taksim stadında yapılan liğ maçlarında milli küme namzetlerinden sayılan Galatasaray da, Güneş te bir hayli ter döktüler. Fakat Galatasarayın çektiği sıkıntı Güneşinkinden fazla idi. Çünkü Güneş Vefanın karşısında tehlikeli dakikalar geçirmekle beraber Galatasaray gibi bir beraberlik devresi geçirmedi.

Galatasaray ve Süleymaniye takımları Halit Ezgünün idare ettiği maça şu şekillerde çıktılar:

Galatasaray: Avni - Reşat, Suavi - Salmi, Hayrullah, Fazıl - Necdet, Eşfak, Bülent, Danyal.

Süleymaniye: Nuri - Sabri, Ruhi - İbrahim, Bülent, İbrahim - Rauf, Daniş ,Ali, Hamdi, Süreyya.

Oyun Galatasarayın hasım kalesini tazyikile başladı. Çok geçmeden Bülendin sıkı ve çok güzel bir şütü kale direğine çarparak Süleymaniye bir golden kurtuldu. Bununla beraber Galatasarayın hücumları devam ediyordu. Bu ara Bülent güzel bir şüt çekti. Süleymaniye kalecisi topu ancak karşılıyabildi, fakat Bülent şütü çektiği anda Eşfak ofsayt bulunuyordu, hakem de şüt Bülendin ayağından çıkarken düdüğü çalmıştı.

Bundan sonra iki tarafın karşılıklı akınları başladı. Gündüz, Süleymaniyenin sağ hafından topu söktü, Necdete derinleme bir pas verdi, Necdet sürdü ve kaleye müvazi bir vaziyette topu ortaya attı, orada bekliyen Eşfak Galatasarayın ilk golünü yaptı. Bu golden sonra aksine olarak Süleymaniye daha canlı ve iyi, Galatasaray fena oynamağa başladı. Galatasarayın bu bozuk oyunu maçın sonuna kadar sürdü. İlk devre 1-0 Galatasaray lehin bitti.

İkinci devrede daha düzgün oynıyan Süleymaniye Alinin güzel bir şütile beraberlik sayısını yaptı. Gittikçe açılan Süleymaniye kendisini 2-1 galip vaziyete getirecek iki mühim fırsat kaçırdıktan sonra oyunun bitmesine beş dakika kala bir frikik esnasında Galatasaray sağ muavini Salimin sırf atik davranmakla yaptığı golden 2-1 mağlûp vaziyete düştü.

Maçta Galatasarayın yegâne iyi oynıyan ve takımına her hususta faydalı olan oyucusu Salimdi. Süleymaniyeden Ruhi, Bülent, Rauf, Ali ve Süreyya iyi oynadılar.

GÜNEŞ 3 - VEFA 1 (1 - 0)

Sadi Karsanın idare ettiği bu maça takımlar şöyle çıktılar:

Güneş: Safa - Faruk, Reşat - Daniş, İbrahim - Salâhattin, Necdet, A. Kemal, İbrahim, Rebii.

Vefa: Muvahhit - Vahit, Saim - Aptüş, Hüseyin, Namık - Anastas, Muhteşem, Gazi, Lâtif, Hasan.

Bu maç baştan sonuna kadar çok heyecanlı, seri, sıkı ve ara sıra sert oldu.

Oyuna başlandıktan biraz sonra hücuma geçen Güneşliler, Rebiinin yerinde bir pasını kaparak Vefa müdafaasını karıştıran Ahmet Kemalin ayağile ilk gollerini kazandılar. Biraz sonra, sağ açık Salâhattin topu yakaladı, sürdü, Vefa kalecisi de çıkmış, kale boş kalmıştı. Acele eden Salâhattin, topu boş kaleye sokacağına direğe vurdurdu. Oyunun şeklini çok değiştirecek olan bu golün kaçması az kaldı Güneşe pahalıya mal olacaktı. Vefalılar, çok canlı ve güzel oynıyan, yerinde paslar veren Lâtif ve Gazinin Gayretlerile Güneş kalesini sıkı bir tazyik altına aldılar. Korner korner üstüne oldu.

Bu sırada bir defa da top Güneş kalesine girmek üzere iken Safa büyük bir çeviklikle yerde sürünerek topu yakaladı. Devrenin sonlarına doğru Vefalıalr yoruldu ve Güneşin neticesiz hücumları devre bitinciye kadar devam etti.

İkincidevre Güneşin hâkimiyeti ve hücumları ile başladı. On beşinci dakikada müşkül vaziyetlere düşen Vefa müdafaasının karışıklığı ve kalecisinin çıkış tereddüdü arasında topu cidden üstadan bir görüşle aşırtma olarak Vefa kalesine gönderen Rebii, takımını 2-0 galip vaziyete getirdi. Vefallıarın sarsıldığı bu sırada Güneşliler birkaç fırsatı öldürmeselerdi netice çabuk ve farklı olarak Güneş lehine tecelli edecekti. Oyunun sonlarına doğru hakemin Güneş ceza çizgisi üstünde Vefalı ve Güneşli iki oyuncunun ayni zamanda ve karşılıklı yaptığı favlu Güneş aleyhine penaltı sayması, Muhteşemin ayağile Vefaya da bir sayı kazandırdı. Çok geçmeden, Salâhattinin güzel bir şütile maç 3-1 Güneş lehine bitti.

Birinci küme A takımlarının vaziyeti

	Maç	Kazanç	Berabere	Kayıp	Attığı	Yediği	Puan
Fenerbahçe	3	3	—	—	16	0	9
Güneş	3	3	—	—	16	1	9
Beşiktaş	3	3	—	—	8	3	9
Galatasaray	3	2	—	1	7	3	7
Eyüp	3	2	—	1	7	4	7
Topkapı	3	2	—	1	10	11	7
Süleymaniye	3	1	—	2	4	6	5
Beykoz	3	1	—	2	4	10	5
İst Spor.	3	—	1	2	7	13	4
Vefa	3	—	1	2	3	13	4
Anadolu	3	—	—	3	2	9	3
Hilâl	3	—	—	3	2	13	3

Her akşam bir hikâye

İncili yüzük

Ferid Fahri uzun uzun düşündü. Bu baloya gitmek için kendisine her halde bir smokin lâzımdı. Fakat nereden bulmalı? Nihayet kararını verdi. Çarşı içine gidecek, bir smokin kiralayacaktı.

Daireden erken çıktı. Kapalıçarşının çapraşık sokaklarından geçti. Kira ile smokin, frak veren dükkâna girdi. Lâkin hangi smokini, hangi fragı sırtına giydiyse de olmadı. Bir türlü bu kiralık smokinler, fraklar onun iri yarı vücudüne uymuyordu. Dükkândan mahzun mahzun çıkmağa hazırlanırken içeriye elinde bir paketle uşak kılıklı bir adam girdi. Dükkâncıya samimî bir:

— Merhaba, dedi, gene sana iş var... Bizim bay bana bir kara elbise hediye etti. Kuyruklu elbise.. ben ne yapacağım onu.. sana satmağa getirdim.

Böyle söyliyerek paketi açtı. İçinden bir fırak çıktı... Bu büyükçe bir fraktı. Ferid Fahri:

— Şunu bir kere de ben giyeyim.. dedi.

Aldı, giydi, tıpatıp... Tam boyuna göre.. fragı getiren adamla dükkâncı uzun bir pazarlıktan sonra uyuştular. Dükkâncı aldığı fragı ilk defa olarak Ferid Fahriye kiraladı.

Ferid memnun evine döndü. Ismarlamış olsaydı bu frak üstüne bu kadar tıpatıp gelmezdi. Fragı evine bıraktıktan sonra tıraş olmak için dışarı çıktı. Berberine gitti. Saçlarını bir güzel kestirdi. Berberden çıktıktan sonra ucuz bir birahaneye gidip birkaç duble içti, meze ile karnını doyurduktan sonra pansiyonuna geldi. Apartımanın kapıcısı:

— Aman, dedi, telâş içinde biri geldi. Size bir elbise vermişler.. elbise gelen adamınmış.. muhakkak geri istiyor. «Kira için ne kadar para vermişse iki mislini veririm.» diye haber bıraktı.

Ferid Fahri:

— Dünyada amma da garip adamlar var.. dedi. Herif hem fragını sattı. Hem de şimdi geri istiyor. Zor bir parça... Adam bir daha gelmeden hemen giyinip çıkayım.

Derhal giyindi. Yeni fragın içinde kendisini konta benzetti. Hemen dışarı fırladı. Aşağı yukarı baloya ilk gelenler arasında kendisi vardı. Bir aralık gözü fragın beyaz yeleğine ilişti. Vay canına kırmızı kadın boyası.. yelek yer yer boyalı.. Ferid Fahri içinden:

— Bizim fragın sahibi amma da çapkın herifmiş ha.. dedi.

Balo en hararetli zamanına gelmişti. Ferid birdenbire tam yanındaki masada bir kadının, hem de fevkalâde nefis esmer bir kadının kendisine dik dik baktığını gördü. Kadının gözleri Feridin beyaz yeleğinin üzerindeki dudak boyalarından ayrılmıyordu. Sanki manyatizmalanmış gibi gözleri yelekteki kırmızılıklarda... Kadın da kendisini kimbilir ne çapkın adam sanmıştı?.

Baloya yalnız geldiği için Ferid dans edecek tanıdık kadın arıyordu. Masadan kalktı. Esmer kadının masası önünden geçerken kendisine bembeyaz dişlerini göstererek güldü. Onun da yanındakileri dansa kalkmışlardı. Ferid hemen yaklaştı. O daha cesaret verici bir halde gülünce:

— Dans etmez misiniz? diye sordu. Cevap olarak ayağa kalktı.

Esmer kadın kolunu Feridin omuzuna dayadı. Dansa başladılar.

Gözleri yelekte.. daha doğrusu kırmızı dudak boyasında.. genç kadın bu and abir de kompliman savurdu:

— Ne güzel dans ediyorsunuz..

— Sizinle dans etmek değil, uçacağım geliyor.. Güzel kadın saçlarını Feridin yüzüne değdirecek kadar başını yaklaştırarak güldü. Danstan sonra:

— Aman içerisi o kadar kalabalık, o derece sıcak ki.. dedi, şöyle dışarıdaki masalardan birinde otursak...

Ferid hiç ümid etmediği bu teklif karşısında deli olacaktı. Bu nefis kadın!... Canına minnet...

Dışarıdaki masalardan birine oturdular. Delikanlı esmer kadına sigara tabakasını uzattı. Bir sigora aldı. Sonra insanı gıcıklayan bir gülüşle:

— Aman, dedi, ne kadar başım dönüyor tasavvur edemezsiniz.. bolü fazla kaçırmışım.

Tatlı bir sarhoşlukla fıkır fıkır gülüyordu. Bir aralık teklifsizce:

— Beyaz yeleğiniz ne kadar şık.. diyerek elini uzattı. Yeleğin sağ tarafına dikkatli dikkatli baktı. Ve birdenbire mühim bir şey bulmuş gibi:

— A... dedi, bir sigara yanığı..

Ferid baktı. Evet bir sigara yanığı.. küçük, belirsiz bir yanık..

— Evet.. dedi. Yanlışlıkla yakmışım...

Bu sözüme kahkahalarla güldü... Artık Feridden ayrılmıyordu. Hep beraber, dans ettiler. Genç kadın bir aralık teklifsizce:

— Haydi, dedi, buradan çıkalım.

— Nereye gidelim?.

— Nereye istersen..

Hemen çıktılar.. Ferid yolda sordu:

— Benim zavallı pansiyonuma teşrif eder misiniz...

Genç kadın tereddüdsüz cevap verdi:

— Haydi... birer çay içeriz...

Apartımanın merdivenlerinin elektrikleri bozulmuştu. Ferid karanlıkta esmer kadının kendi koluna büsbütün yaslandığını hissetti.

Genç adam sabahleyin uyandığı zaman onu yanında bulamadı. Belki banyodadır diye seslendi:

— Pervin..

Onun kim olduğunu bilmiyordu, yalnız ismini söylemişti. Lâkin Feridin sesine cevap veren olmadı. Allah Allah.. erkenden nereye gitmişti? Yoksa bir rüya mı, tatlı bir rüya mı görmüştü?.

Lâkin hayır.. işte aynanın önüne dökülmüş biraz pudra ve unutulmuş altın mahfazalı bir ruj..

Banyoya koştu, her tarafını aradı, aradı. Yok.. yok.. bir kenarda gece çıkardığı frak duruyordu. Baktı. Garip şey... Yeleğin iç tarafında gizli bir cep varmış. Bu cebin astarı dışarı çıkartılmış. Yani cep adam akıllı aranmış. Sakın güzel esmer mükemmel bir hırsız olmasın?.. dedi. Olur ya. Belki kibar hırsızlardandır. Fakat bütün paraları yerliyerinde duruyordu. Bu maceraya hiç bir mana vermiyerek fragı paket etti. Daireye gitti. Öğle tatilinde fragı götürüp elbiseciye verecekti.

Dairede çalışıyordu. Odacı:

— Sizi biri görmek istiyor.. dedi. İçeriye genç yakışıklı bir adam girdi:

— Fragı getirdiniz mi? diye sordu. Fragın asıl sahibi benim.. uşağım elbiseciye satmış.. ben parasını verip tekrar geri aldım.

— Buyrunuz.. dedi.

Ziyaretçi hemen paketi açtı. Yeleğin iç cebinin astarını dışarıya sarkmış görünce tepesi attı:

— Bu cepte bir inci yüzük buldunuz mu? Ferid şaşırdı.

— Hayır... dedi.

— Şaka etmeyiniz rica ederim. Bu bir kadına aitti.

— Öyle bir şey görmedim diyorum size...

Fragın sahibi şaşkın şaşkın elini masadaki telefona attı. Bir numara çevirdi ve:

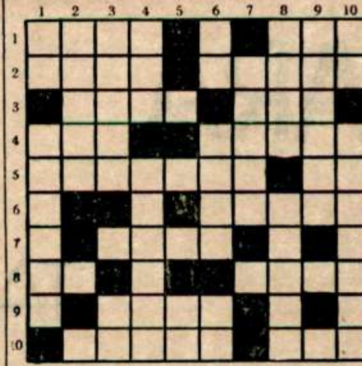
— Pervin.. Pervin sen misin?.. dedi... Canımın içi senin yüzük gitti gider. Fragın cebi tersine çevrilmiş. Senin tahmin ettiğin gibi fragı kiralayan zat dün gece baloya gitmiş.. keşki gitseydik.. nasıl? Sen baloya gittin mi? Yüzüğü buldun mu? Tuhaf şey.. Ne dedin? Şimdi de altın mahfazalı dudak rujunu mu kaybetin.. onun ehemmiyeti yok.. oruvar Pervin..

Ferid Fahri, Pervin adını işitince gözleri açılmıştı. Fragın asıl sahibi:

— Affedersiniz, dedi, sizi rahatsız ettim. Bu fragı size hediye edebilir miyim.. Doğrusu size çok mahcubum..

— Ehemmiyeti yok, diye mırıldandı. Yalnız demin telefon ettiğiniz yerin telefon numarasını lûtfediniz.. daire müdürümüz nereye telefon edilirse yazıyor da.. *(Bir yıldız)*

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Eski devir tırnak boyası (4) Ağa (3)
2 — Üç tabur (4) Öteberi satan (5)
3 — Az sıcak (4) Raci (3)
4 — Tatlı değil (3) Boş gezen (5)
5 — Şafak yeri (7) Sual (2)
6 — Geminin yük konan yeri (5)
7 — Hafif değil (4)
8 — Sıfat edatı (2) Günler (4)
9 — Kuru değil (4)
10 — Dedesinin yavrusu (5) Lezzet (3)

Yukardan aşağı:

1 — Ka - aynen - (2) Yırtıcı kuş (6)
2 — Kaplıca (5)
3 — Tahta pabuç (5) So-aynen- (2)
4 — Vahşi hayvan (3) Yağış (6)
5 — Sıfat edatı (2)
6 — Uzak nidası (2) Taharri eder (4) Hububat tozu (2)
7 — Askere her gün verilen (5)
8 — Tembel (4) Eskimiş (5)
9 — Macar beygiri (6)
10 — Sanat (2) Mucize (7)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Kalbur, Bit, 2 — Art, Bayi, 3 — Leke, Talim, 4 — Islak, 5 — Terlik, Ata, 6 — Da, Kal, 7 — Kıvılcım, 8 — Mi, Malik, 9 — İkram, ki, 10 — Ren, Ekin.

Yukrdan aşağı: 1 — Kilit, Mor, 2 — Ki, 3 — Lâkırdı, İn, 4 — Breslav, 5 — Ut, Li, Re, 6 — Takılmak, 7 — Bak, Cami, 8 — Bal, Akıl, 9 — İyi, Tamik, 10 — Timsal, Kin.

Radyo

16 Teşrinisani 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Orkestra: 1 - Leutner: (Fest) uvertür. 2 - Straus: (Sulh çanları) vals. 3 - Rahmaninoff: (Prelüt). 4 - Mascagni: (İris) operasından parçalar. 5 - Ascher: (Kohit Tanzt Walzer) operetinden parçalar. 22: Plâkla sololar, 22,30: Havadis, 23: Son.

17 Teşrinisani 936 Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Fahreddin Kerim tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Türk musiki heyeti, 21 Bedia, Vasfi Riza ve Hazım tarafından orkestra refakatile Lüküs hayat operetinden bir temsil, 21,30 Orkestra, 1-Mozsenet: (Phädre) üvertür. 2- Wetzel: (Aşkın zaferi), vals, 3- Fr. Thome: (İtiraf), 4- Dvorak: (Humoresque), 5- Macar halk şarkıları, 22 Plâkla sololar, 22,30 Havadis, 23 Son

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 17

— Çünkü biz gündüzleri kaleden dışarıya çıkamayız. Sabahtan akşama kadar düşmana top atmakla meşgulüz. Gece olunca yorulup yatıyoruz. Eğer kalenin eteklerindeki evlerden birinde oturmuş olsaydın...

— O zaman sık sık beni görmeye gelir miydin?

— Şüphesiz. Hattâ o civarda evleri olan zabitler her gece ailelerinin yanına gitmek fırsatını buluyorlar. Ben de onlar gibi yapar, seni görmeğe gelirdim.

— O halde hiç merak etme. Evinde misafir bulunduğum tacirin kız kardeşi kale dibindeki evlerden birinde oturuyor. Ben de onun yanına giderim. Yeşil boyalı, ve bahçesinde büyük asma çardağı bulunan bir köşkte oturuyormuş.

Böylece sözleştiler. Molina ertesi gün, söylediği köşke gidecek, Rüstem de güneş battıktan ve ateş kesildikten sonra, İspanyol dilberinin tarif ettiği köşke inecekti.

Rüstem sevgilisinden ayrılmak, onu meydanda yalnız bırakmak istemiyordu. Bu kadar güzel bir kadının peşini Malkanın çapkın ve haşari gençleri kovalamadan durabilirler miydi?

Rüstem bunu düşünerek Molinayı yattığı evin kapısına kadar götürmüştü. Ertesi gece tekrar buluşmak üzere ayrıldılar.

Rüstem kaleye dönerken yanındaki arkadaşına bir şey söylememişti. Yeşil boyalı köşkte buluşacaklarını arkadaşı biliyordu amma, Rüstem ona İbrahim hakkındaki düşüncelerinden hiç de bahsetmemişti.

Rüstemin içini kurd yiyordu.

Molina ile İbrahim arasında bir aşk veya buna yakın bir münasebet varsa, Rüstemin vaziyeti ne olacaktı?.

O güne kadar -uzun yıllardanberi- kadınlardan nefret eden ve kaçan bu temiz yürekli Türk genci, Endülüsün dört çevresinden muhasara edilmiş bir büyük şehrinde yanyana çalışmağa mecbur kaldığı bu talihsiz Endülüs zabitile nasıl konuşacak ve nasıl arkadaşlık yapacaktı?.

Rüstem bu şehirde bir yararlık gösterip, kaleden atılan güllelerle düşmanı kaçırtmağa ve karadan huruç hareketi yapabilecek bir yol açmağa muvaffak olabilecek miydi?.

İşte Rüstem bunları düşünürken, o gece Molinaya raslamıştı.

Keşki ona burada raslamasaydı.

Rüstem kendinden korkmağa başladı..

Kaleye döndüğü zaman beyninin içinde korkunç bir uğultu vardı.

Rüstem, Molinayı delice seviyordu.

Onu ne kadar derin bir aşkla sevdiğinin farkında değildi. Fakat, anlıyor ve görüyordu ki, Molina ile karşılaştığı zaman kalbi kopacak, parçalanacak gibi çarpıyordu.. söylemek istediği sözler boğazında düğümleniyor.. Tıkanacak ve boğulacakmış gibi, gittikçe artan bir ezinti ve üzüntü içinde bucalayıp duruyordu.

Yatmıştı.. yorgundu.. uyuyamıyordu.. onu düşünüyordu.

Rüstem bir aralık karanlıkta gözlerini kırpıştırarak uyumağa çalışırken, kale muhafızı Ahmed Selimin hayatını ve fedakârlıklarını göz önüne getirdi. O ne cessur, ne vatan sever, ne feragat sahibi bir gençti. Onun da kalbi yok muydu? O da bir kadın sevemez miydi?. Şehre inip genç kızlarla eğlenmesini mi bilmezdi?. Fakat, Ahmed Selim düşman çizmesi altında inleyen dindaşlarının hayatını kurtarmak için, kendi hayatını bu uğurda harcamaktan çekinmiyor.. ve Endülüsü yıkılmak, tarihe göçmek tehlikesinden korumak kaygusile ne mümkünse yapıyor, yapmağa çalışıyordu. Ahmed Selimin gün geçtikçe hız verdiği bu ateşli çalışma ve çarpışmaları karşısında kaygusuz ve hareketsiz kalabilmek için bir insanın ancak taştan yaratılmış olması gerekti.

Rüstem gözile görüyordu: Hergün şehirden kaleye omuzlarında yiyecek ve içecek taşıyan kadınlar, çocuklar ve ihtiyarlar vardı ve bunlar güneş doğarken kalkarak akşam üstü ortalığı karanlıklar sarıncaya kadar canla başla çalışıyorlardı.

Endülüs müslümanlarından bir ferd yoktu ki, memleketleri düşman çizmesile çiğnenirken, içi yanmasın ve gözü yaşarmasın..

Zaten Endülüsü bu hale getiren Sultanın bizzat kendisi ve vükelâsı değil miydi?.

Memleketin bu yıkılış ve ezilişinde halkın suçu yoktu.

Rüstem bunları düşündükçe tüyleri ürperiyor ve kendi kendinden utanarak:

— Şimdi sevmenin ve eğlenmenin sırası değil.. kendimizi bir uçuruma attık.. bu savaştan alnımızın akile çıkmağa çalışalım. Türke ancak bu yaraşır...

Diyordu. Gelgelelim, gözüne hâlâ uyku girmiyor, beyninde bağdaş kurup yerleşen şeytanın zorile ellerini uğuşturarak ve dişlerini gıcırdatarak, tekrar Molinayı düşünmeğe başlıyordu.

O ne güzel, ne şakrak, ne cana yakın bir kadındı! Bakışları ne kadar ezici.. gülüşleri ne kadar çekici.. ve konuşuşu, şarkı söyleyişi ne kadar tatlı ve sevimliydi.

Molina, Mayorkanın büyülü şarabından daha nefis ve uyuşturucu.. İspanyol dilberlerinin hepsinden daha güzel ve cazibelisiydi. Böyle bir kadını kim görür de sevmez ve peşine takılmazdı?.

Rüstem yatakta:

— Bu kadının aşkı beni çileden çıkaracak.. keşki bu gece ateş meydanında onu bir kerecik olsun kollarımın arasına alıp sıksaydım.

Diye söylenerek başını kaldırdı.. kalenin burcları arasından gökyüzünde ışıldayan yıldızları ve ayı gördü. İçinde bir sevinç vardı.. o, İspanyollara mağlûp olmıyacaktı.

Ahmed Selimle elele verirse, düşmanı tepeleyecekler ve Malkadan süreceklerdi. Fakat bu kolay bir iş değildi. Rüstemin de Ahmed Selim gibi çalışması, hayatını bu işe bağlaması gerekti.

(Arkası var)

BİR AY EVVEL BENİ KURBAĞA DERİLİ KADIN DİYE ÇAĞIRIYORLARDI

Şimdi ise, cildim şayanı hayret bir derecede açık ve tazedir.

Çirkin bir tene malik olan binlerce kadınlar; bu yeni ve basit tedbir sayesinde on beş gün zarfında açık, taze ve yumuşak bir cild sahibi olmağa muvaffak olmuşlardır. Cild mütehassısları, senelerdenberi, cildi tasfiye etmek ve yumuşatmak için en tabiî tedbir olarak sureti hususiyede istihzar edilmiş taze krema ve musaffa zeytinyağı tavsiye etmektedirler. Bu unsurlar, bugün (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkibinde mevcuttur. Bu krem mesamata nüfuz ederek sabunun temizliyemediği bütün gayri saf maddeleri eritir, siyah benler zail olur. Beyaz rengindeki Tokalon kreminin, mesameleri kapatan, cildi gençleştirerek beyaz yumuşak ve nermin kılan mukavvi ve besleyici unsurları da vardır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

100 ton saf kurşun

Tahmin edilen bedeli 22000 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme askerî fabrikalar umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 4-1-937tarihinde pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1650 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (2883)

★

Tahmin edilen bedeli 250 lira 90 kuruş olan altı kalem sebze 24/11/936 salı günü saat 14 de Salı pazarında Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 18 lira 82 kuruşu Beyoğlu malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2805)

★

Tahmin edilen bedeli 1400 lira olan 4000 kilo sığır eti 24/11/936 salı günü saat 16 da Salıpazarında askerî fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 105 lirayı Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2806)

★

Tahmin edilen bedeli 1435 lira olan 14000 kilo ekmek 24/11/936 salı günü saat 15 de Salıpazarında Askerî fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 107 lira 63 kuruşu Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2807)

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığı birlikleri için 80 tane Alafranga ve 250 tane alaturka soba borusu dirseği 2300 tane boru ve 70 tane soba tahtası 27/11/936 cuma günü saat 14,30 da açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 770 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 58 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2859)

Kültür Bakanlığından:

1 — Erkek Sanat okullarının meslekî ve amelî derslerine öğretmen yetiştirmek üzere Ankara Bölge sanat okuluna mülhak olarak «Erkek Ertik öğretmen okulu» açılmıştır. Okul yatılı ve parasızdır.

Okula girebilmek için aşağıdaki şartları taşımak lâzımdır:

A — Türk olmak,

B — Doğumu 1911 (dahil) ve 1916 (dahil) yılları arasında olmak,

C — Beş yıllık bölge sanat okullarının birinden mezun olmak,

D — Veyahut ilk okuldan mezun olduktan sonra en az 7 yıl marangozluk, demircilik veya tesviyecilik sanatlarından birinde bir fabrikada veya atelyede veya serbest olarak çalışmış olmak,

E — Sanat okulundan mezun olanlar, mezun olduktan sonra bu güne kadar bir fabrikada veya atelyede veyahut serbest olarak kendi sanatında çalışmış bulunmak ve bu müddet iki yıldan az olmamak,

F — Öğretmenliğe mani sıhhî bir arızası bulunmamak,

G — Hüsnühal erbabından olduğunu polisce verilen bir vesika ile tevsik etmek,

H — Kültür Bakanlığınca yapılacak tahkikatta ahlâk ve seciyesi itibariyle de öğretmen olabilecek manevî evsafı haiz bulunduğu sabit olmak.

2 — İstekliler,

A — Okul şahadetnamesinin aslı,

B — 4 tane açık başla çıkarılmış vesika fotoğrafı,

C — Nüfus tezkeresinin aslı,

D — Aşı kâğıdı,

E — Yukarıda 5 inci maddede bildirilen sıhhî arızaları bulunmadığına dair tam teşekküllü bir heyeti sıhhiye raporu (raporların nümuneleri Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa Bölge sanat okullarından alınacaktır.)

F — Başlama ve ayrılma tarihleri ve çalıştığı mahallerdeki mesai ve sanatındaki kabiliyet derecesi de tasrih edilmek şartiyle yukarıda birinci maddenin «D» ve «E» fıkralarında izah olunduğu gibi çalıştığı fabrika veya atelyelerden alınmış belgeler. (Serbest olarak çalışanlar Ticaret ve Sanayi odalarından belge alacaklardır.)

G — Birinci maddenin «G» fıkrasında izah olunan hüsnühal mazbatası ile birlikte ve hangi sanat okulunda imtihana girmek istediklerini de gösterir istidalarını Kültür Bakanlığına 30/11/936 akşamına kadar ya doğrudan doğruya tevdi edecek veya posta ile taahhütlü olarak göndereceklerdir.

3 — Yapılacak müsabaka imtihanı neticesinde okula tesviyeci, demirci, ve marangoz talebe alınacaktır.

4 — Müsabaka imtihanı yazılı ve amelî olmak üzere Ankara, İstanbul, İzmir Bölge sanat okullarında yapılacaktır.

5 — İsteklilerden Sanat okulu mezunlarının müsabaka imtihanları sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde,

A — Umumî teknoloji,

B — Meslekî teknoloji,

C — Hesap

D — Makine ve motörler, (Yalnız demirci ve tesviyeciler için)

E — Sınaî resim,

F — Amelî mesaiden,

6 — Birinci maddenin «D» fıkrasındaki vaziyette yani ilk okul mezunu olanlar 5 inci maddede yazılı derslerden başka sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde.

A — Türkçe,

B — Riyaziye,

Derslerinden de imtihana tabi tutulacak ve imtihan günleri ayrıca ilân olunacaktır. (2860)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 15093,60 lira olan 397,200 metre mikâbı çam tahta 30/11/936 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1132,02 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde idare mağazalarından dağıtılmaktadır. (2900)

Iktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU»nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ»nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Marmara Üssübahri satınalma komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin Bd. Lira Ku.	M. Teminatı Lira Ku.	İhale günü saati
Ekmek	475,000	47500 00	3562 25	23/İkinciteşrin/936 15
Bulgur	54,000	7020 00	526 50	24/İkinciteşrin/936 15

Yukarda cinsi; miktar ve tahmini bedelleri yazılı ekmek ve Bulgur kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Ekmek şartnamesi 2 lira bedel mukabilinde ve Bulgurun bedelsiz olarak komisyonumuzdan ve İstanbul deniz levazım satınalma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ve bu saatten sonra mektuplar kabul edilmiyeceği. (2711)

Limanımızdan hareket edecek vapurlar

MERANO vapuru 18 Teşrinisani çarşamba saat 17 de (Pire, Napoli, Marsilya ve Cenova) ya.

SDARTİVENTO vapuru 18 Teşrinisani Çarşamba saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile) ye

QUİRİNALE vapuru 19 Teşrinisani Perşembe saat 20 de (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

İSEO vapuru 19 Teşrinisani Perşembe saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence, Odesa, Batum, Trabzon Samsun, Varna ve Burgaz) a

ALBANO vapuru 21 Teşrinisani Cumartesi saat 17 de (Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Patras, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

Kumpanyanın mesul olamıyacağı teahhürler veya değişiklikler müstesnadır.

Şimalî, Cenubî ve merkezî Amerika ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayi şark için doğru bilet verir. «İTALİA» vapur kumpanyasının lüks vapurile muhtelit servis.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım hanında kâin (Lloyd Triestino) ser acentasına. Telefon 44870 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşesi binasındaki yazıhanelerine telefon: 44686

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Gunborg vapuru 12 T.saniye doğru
Sanovmaa vapuru 20 T.saniye doğru
Vingaland vapuru 30 T.saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Gunborg vapuru 13 T.saniye doğru
Savonmaa vapuru 21 T.saniye doğru
Vingaland vapuru 30 T.saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991-2-3

KANZUK
Öksürük Şurubu

En muannit öksürüklerle bronşit, astm ve boğmaca öksürüğünün kat'î ilâcıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde vardır.
İNGİLİZ KNZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Ramazan münasebetile
Mühim Tenzilât
HILMI KITAPHANESININ
Neşriyatından

EL KUR'AN
Yeni Harflerle Kur'anı Kerim

Kur'anı kerimi yeni harflerle tecvid üzere pek kolay ve hatasız okunmaktadır. Türkçe harflerimizle ilk yapılan bu mukaddes kitap binlerce Türk çocuğuna, halkına ve köylüsüne kur'anı hatmettirmiştir. İşaretleri, metodları gayet sade olduğu için iki defa basılmıştır. Hediyesi bir lira iken yalnız bu Ramazan ayı için 75 kuruştur. Yanlış almamak için (Hilmi Kitaphanesi) yazısına çok dikkat ediniz.

TÜRKÇE KUR'ANI KERiM
Tercüme ve Tefsir

Yeni harflerle basılmıştır. Türkçeye gayet sade bir üslüple tercüme eden İslâm dini âlimlerimizden İzmirli İsmail Hakkı'dır.

Çok değerli, çok ehemmiyetli bir tercüme ve tefsirdir. (900) sahifeden mürekkep. Yaldızlı cildle müzeyyen hediyesi 150 kuruştur. Çok beğenilmiş ve çok satılmıştır.

YENİ HARFLERLE BASILMIŞ ZİRDEKİ DİN ESERLERİ DE RAMAZAN MÜNASEBETİLE YÜZDE 40 TENZİLÂTLA ALABİLİRSİNİZ.

	Kuruş
1. AMME cüzü şerifi (Yeni harflerle Türkçe)	15
2. YASİNİ ŞERİF tercümesi ve metni » »	15
3. TEBAREKE cüzü şerifi » »	15
4. KADSEMİ'A cüzü şerifi » »	15
5. VEZZARİYATİ cüzü şerifi » »	15
6. AMME CÜZÜ şerifi yeni harflerle (Arapçası)	20
7. TEBAREKE CÜZÜ ŞERİFİ » » »	20
8. HADİSİ ŞERİF (Gayet sade yazılmış 1150 hadisin Türkçe tercümesidir.)	40
9. MEVLİDİ ŞERİF (Yeni harfle tamamı)	15
10. RAMAZAN ARMAĞANI (Müslümanlara armağan) Bu kitap tekmil (Namaz sureleri ve duaları havidir.)	20
11. AMME (Yeni harflerle)	10
12. Halk için din kitabı YENİ İLMİHAL	25
13. MIZRAKLI KÖY İLMİHALİ (120 sahife)	35
14. ŞURATUSSALÂT Namaz bilgisi	10
15. Köy çocuklarına DİN DERSLERİ	15

(Bu kitab her küçük çocuğa dini mükemmelen öğretir.)

Yukarda gösterilen 15 kitap çok temiz ve çok güzel basılmıştır. Bu kitaplardan posta ücreti alınmaz. Fazla olarak bunlardan yüzde 40 tenzilât yapılır.

Eski Harflerle Dini Kitaplar
Türkçe Kura'nı Kerim Tercümesi

İzmirli İsmail Hakkı'nın riyasetinde bir heyet tarafından yapılmıştır. Tenzilâttan sonra 75 kuruştur.

Maanil Kur'an - Türkçe Tercüme ve Tefsir

İzmirli İsmail Hakkı'nın (iki cilt) tenzilâttan sonra 150 kuruş.

Nurülbeyan - Tercüme ve Tefsir

Kur'anın hem metni hem tercüme ve tefsirini havidir. Tenzilden sonra (300) kuruştur. Bütün bu eserler İstanbulda Ankara caddesinde 62 numaralı **HİLMİ KİTAPHANESİNDE** bulunur.

Edirne Vilâyeti Göçmen evleri için satın alınacak Cam

Edirne Vilâyeti Iskân Müdürlüğünden:

Adet	Ebadı	Metre murabbaı	Hangi kazaya ait bulunduğu	Teslim edilecek istasyon
7266	27X33	640	Edirne Merkez	Edirne Şehir
2604	27X33	232	Uzunköprü	Uzunköprü
2436	26X33	217	Keşan	Uzunköprü
12306		1089		

1 — Yukarıdaki cetvelde yazılı miktar ve ebadda göçmen evleri çerçevelerinde kullanılmak ve hizalarında gösterilen istasyonlarda ve her kazaya ait olanlar ayrı sandıklarda bulunmak şartile mecmuan 12306 adet de 1089 metre murabbaı cam alınması sekiz gün müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Camlar Yunan veya Belçika malı sağlam cinsten bulunacaktır. Teslim alınırken muayene komisyonu her sandığı veya içerisinden muhtelif sandıkları açıp muayene edecektir. Kırık camlar zuhur ederse her sandık muayene edilecektir.

3— Camların istasyonlarda beher metre murabbaının teslim fiatına 100 kuruş muhammen kıymet konulmuş olup talipler yüzde 15 nisbetinde 164 lira teminat yatıracaklardır. Ve ihaleyi müteakip on gün zarfında camlar teslim edilmiş bulunacaktır.

4 — İhale 17/11/936 tarihinde saat 14 te Edirnede iskân müdürlüğünde toplanan komisyonda yapılacağından isteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlarile beraber komisyona müracaatları. (2980)

İstanbul Kültür Direktörlüğünden:

1 — Zincirlikuyu İlk okulunda açılan Pansiyona ikinci taksit başı olan Birinci kânundan itibaren de talebe alınacaktır.

2 — Pansiyonun yıllık ücreti 80, iki aylık ücreti 20 liradır. Büyük tatilde okulda kalacaklardan ayda 12,5 lira alınır.

3 — Yazılmak ve fazla malûmat almak isteyenlerin okul direktörlüğüne başvurmaları lâzımdır. (2813)

Kütahya Şehri İçme şuyu tesisat ve inşaat eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Kütahya şehrine 4,4 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde bir depo inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 91443 lira 25 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 460 kuruş mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/Birinci kânun/936 tarihinde raslıyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 maddelerine uygun 5822 lira 16 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafıa Vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler İmar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (1538) (2517)

Iktisat Vekâletinden:

1 — Vekâletimiz Deniz Ticareti Müsteşarlığı için beher nüshası 21X29 eb'adında tahminen (50) formadan ibaret olmak üzere (1200) nüsha (ARSIULUSAL) işaret kitabının bastırılması şartnamesi mucibince on beş gün müddetle yeniden münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnameyi görmek isteyenlerin İstanbulda Deniz Ticaret ve Ankarada vekâlet levazım müdürlüklerine müracaat etmeleri.

3 — Münakasa 27/11/936 cuma günü saat 10 da Ankarada vekâlet Deniz Nakliyatı Umum Müdürlüğünde toplanacak komisyonda icra edilecektir. İsteklilerin 4500 liradan ibaret olan muhammen bedelin % 7,5 hesabiyle tutarı olan (337) buçuk liralık muvakkat teminatı yatırmak için Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

(1702) (2886)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Cibalide idaremize aid Nakliyat Şubesi önünde mevcut iskelenin matbaa ambarı önüne temdidi işi pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «989,23» lira olup pazarlığı 28/11/936 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 11 de Kabtaşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme parlariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

(2840)

★

280 Adet Kova
6 » Kanca
11 » Balta
27 » Yangın söndürme aleti
100 Metre hortum
4 Adet Yangın çanı
1 » Merdiven 6 met.

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem yangın malzemesi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 17/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır.

(2604)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Direktörlüğünden:

1 — Çifliğin Gerdeme mevkiinde inşa edilecek yem anbarı kapali zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Keşif bedeli (15.069) on beş bin altmış dokuz lira (98) doksan sekiz kuruştur.

3 — Eksiltme 24 son teşrin 936 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te Bursada Baytar Müdürlüğü binasında toplanacak Merinos Çifliği inşaat komisyonunca yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı (1.133) bin yüz otuz üç liradır.

5 — İstekliler proje, malî ve fennî şartnameyi çiflik müdiriyetinde ve Bursa Baytar müdürlüğünde göreceklerdir.

6 — İstekliler şeraiti kanuniyeyi haiz bulunması ve 2490 sayılı kanun tarifatı dahilinde eksiltmeye iştirakleri ilân olunur. (2782)

Diş fırçalarının serti ve dökülmiyeni makbuldür

HASAN DİŞ FIRÇALARI

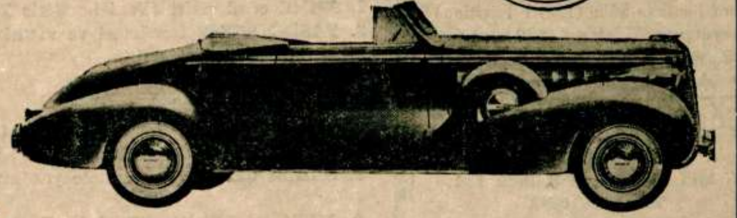
Birinciliği diplomalarla tasdik olmuştur.

Hasan deposu : Ankara, Istanbul, Beyoğlu

TEKEMMÜLÜN EN YÜKSEĞİ

1937 BUICK

DAHA UZUN...

DAHA RAHAT...

DAHA SERI...

OTTAŞ MEŞHERiNDE GÖRÜNÜZ

İstiklâl caddesi 239, Tokatlıyan karşısında

ADEMi iKTiDAR
ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN
Tabletleri — Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

TÜRK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU

2 ci Keşide 11 Birincikânun 936 dadır

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Büyük ikramiye 40.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Birincikânun/936 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

ÇARPINTI, NEVROL

dan 20 damla almakla derhal geçer. Sinire, Hafakana, teessürle bayılanlara emsalsiz ilâçtır.

MUHİM İLÂN

1906 R.G.A. TRAPEZ — RYSKA-GUMMIFABRIKS-AKTIE-BOLAGET MALMÖ

Meşhur Rus - İsveç

TRAPEZ
LÂSTİK ve ŞOSONLARI

Taze mallarımızı bu sene de müşterilerimizi memnun etmek için büyük fedakârlıklarla getirdik. Bütün toptan ve perakende mağazalarında bulunabilirsiniz.

İsveç « T R A P E Z » fabrikası

Yaşadığımız ekonomi devrinde size pahalıya mal edilmek istenen nasihatları şüpheli görünüz.

Her nerede ve her hangi bir saatte Krem Pertev'i kullanabilirsiniz. Yarım saat zarfında o tesirini göstermiştir, bile.

Krem Pertev'in yarım asırlık şöhreti asılsız değildir. Yüzbinlerce kişiden Krem Pertev hakkında samimî kanaatlerini sorabilirsiniz.

SATILIK KULLANILMIŞ MUHTELİF EŞYA

Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda toplanmış bulunan müstamel deri ve meşinden mamul eşya ve koşum aksamı, makine kayışları, yün tarak ve makasları, demir tokalar, nalçalar, teller, kunduracı çekiçleri, dikiş makineleri ve parçaları, dinamolar, mutfak ve çamaşır levazımı ve diğer birçok müstamel eşya 18 ikinciteşrin 1936 tarihinde saat 13 te ve bir günde ikmal edilmediği takdirde müteakip günlerde öğleden sonra devam olunmak üzere Fabrikamız Ticaret Servisinde bulunan listeler mucibince açık arttırma ile satılacakır.

Dellâliye resmi alıcıya aiddir. Satılan malın bedeli derhal Fabrikaya ödenecektir.

Eşyayı görmek ve listeleri tetkik etmek istiyenler Fabrika İdare Şefliğine ve lüzum görecekleri tafsilât için de Fabrika Ticaret servisine müracaat edebilirler.

Dr. NIŞANYAN
Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

Doktor - Operatör

FERİDUN ŞEVKET EVRENSEL

Haydarpaşa Nümune hastanesi operatörü Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 284 Karlman yanında Tel. 44551

REVUE saatları terakkıyatı fenniyenin en son icadlarile mücehhezdir.

REVUE
saatının bugünkü tekâmül hali

80 senelik tecrübe neticesidir.

Modeller en son ve zarif şekildedir.

REVUE saatları tanınmış saatçılarda satılmaktadır.

Umumî deposu : İstanbul Bahçekapı, Taş Han, Birinci kat 19. Telefon 21354

Sinirli ve ciğerleri zayıf olanlar

ÇAM
Hülâsasile banyo yapınız.

Çam ağacının bütün şifaî tesirlerini haizdir. Çam banyosu teneffüsü kolaylaştırır. Sinirleri teskin eder. Cildi güzelleştirir. Kokuları izale eder. Neşenizi artırır. Şişesi 60 kuruştur. Her eczanede arayınız. Çam ismine dikkat.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

1937 ECE MUHTIRASI

ÇIKTI

Avukat, Doktor ve her iş adamına lâzım olan takvim ve malûmatlı E C E muhtıra defterini arayınız. 10 çeşid üzerine zarif şekillerde hazırlanmıştır. Bilûmum kâğıt ve kitapçılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi, AFİTAP MAĞAZASI No. 111